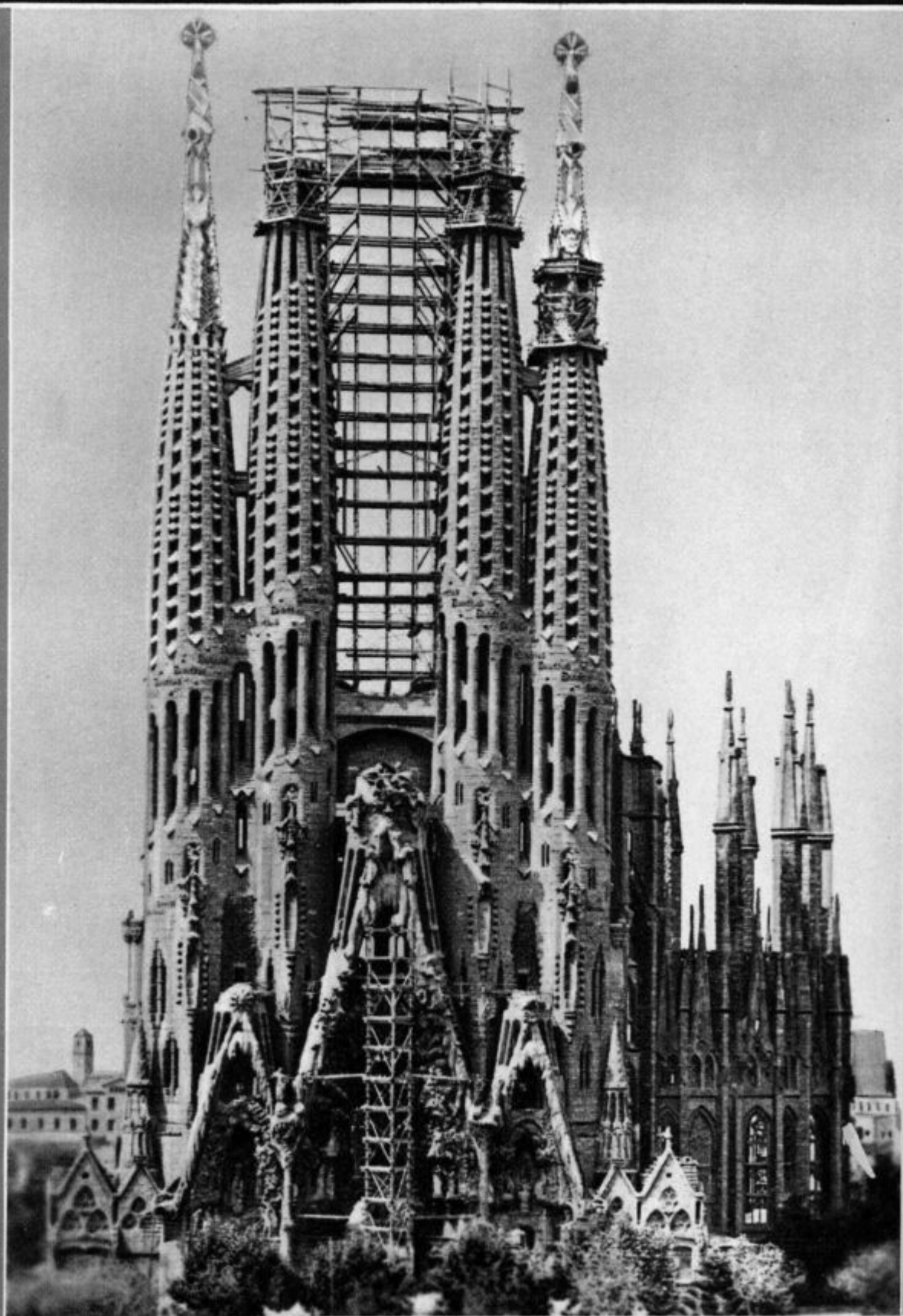

Bogoljub

December 1938

Znamka:

Ime:

**JELEN
SCHICHT**

2 dokaza

da je zares pristno

To dvoje daje gospodinji
zagotovilo, da bo dobila za
pranje perila najboljše jedr-
nato milo, katero obstoji:

SCHICHTOVO MILO

ZNAMKE JELEN

DOMAČI IZDELEK

Bilanca božjega kraljestva

Cerkveno leto se končuje in začenja z evangelijem o poslednji sodbi — z evangelijem o sklepnem računu, o bilanci božjega kraljestva na zemlji.

Ce bi si bili mi to bilanco izmislili, bi bili napovedali velik presežek. Rekli bi nekako takole: »V poslednjih dneh so končno vsi narodi, ljudstva in rodovi in sploh vsi ljudje sprejeli Kristusov evangelij. Že zdavnaj je umrl zadnji krivoverec in tisti, ki so oznanjali vojsko in netili sovražstvo, so danes apostoli miru in ljubezni. Vsi so kakor eno srce in ena duša. Kristus in njegova Cerkev sta dobila popolno zaupnico: pri velikem plebiscitu je osemindeset odstotkov človeštva glasovalo za priključitev h Kristusovi Cerkvi.«

Tako mi.

Ko pa Jezus napoveduje in popiše konec sveta, nič ne pravi, da si bo takrat Cerkev osvojila vso zemljo. Nasprotno! Pravi, da bo v času pred velikim obračunom vsestransko narasla hudo bija, omrznila pa ljubezen premnogih. To bo čas, ko bo vstalo veliko krivih prerokov, ki bodo premotili mnoge, čas razdejanja in izdajstva.

Res je sicer, da se bo evangelij kraljestva oznanil po vsem svetu v pričevanje vsem narodom. Toda s tem ni rečeno, da se bodo vsi narodi tudi res spreobrnil, še to ne, da se bo spreobrnil večji del.

Kadar slišimo evangelij o Jezusu, ki joka nad Jeruzalemom, se nam seveda vsiljuje vprašanje: Kako da se Jezusu, Sinu božjemu ni posrečilo, pridobiti zase glavno mesto judovske dežele in cvet judovskega razumnštva: Kolikokrat sem hotel zbrati tvoje otroke, kakor koklja zbira piščeta, pa nisi hotelo, zakaj nisi spoznalo časa svojega obiskanja.«

Podobno se dobri katoličani tudi danes boječe sprašujejo. Kako to, da katoliška Cerkev še zdaj, ko obstoja že sko-

raj 2000 let, ni zbrala vseh piščet pod svoje peruti? Vedno je še več kot polovica ljudi, ki niso krščeni, in med tistimi, ki njih ime stoji v krstni knjigi, je veliko število takih, ki se za Cerkev in vero prav nič ne zmenijo. Posebno se to vidi v mestih in v industrijskih krajih. V mestih jih ima veliko število dosti manj vere, kot so je imeli pogani, med tovarniškimi delavci pa se skoraj povsod razpihuje načrtno sovražstvo zoper Cerkev.

Kristus je prišel, da človeštvo pouči in reši za nebesa. Rekel je, da je Pot, Resnica in Življenje. Če je tako, potem bi morali vsi ljudje ali vsaj velikanška večina stopiti na to pot, sprejeti Kristusovo resnico in živeti njegovo življenje!

Toda če pazljivo beremo sv. evangelij, se nam posveti, da Jezus nikoli ni rekel, da bo njegovo kraljestvo nekoč združilo v sebi vse ljudi. Dejal je n. pr., da je nebeško kraljestvo podobno kralju, ki je napravil svojemu sinu svatbo. Toda veliko tistih, ki so bili vabljeni, so odklonili in izostali.

Zopet drugič je učil Jezus, da je nebeško kraljestvo podobno desetim devicam, ki so šle ženinu naproti. Toda med desetimi jih je bilo pet nespametnih, ki so ostale zunaj.

Kako težko je, kjerkoli dobiti kar na slepo srečo deset ljudi, ki bi bili vsi za Kristusa in njegov evangelij!

Gospod sam celo pravi pri sv. Luku (12, 49-53): »Prišel sem, da ogenj vržem na zemljo, in kako želim, da bi se že vnel!... Menite li, da sem prišel prineset mir na zemljo? Ne, rečem vam, ampak razpor! Odslej jih bo namreč v eni hiši pet razprtih: trije se bodo razprli proti dvema in dva proti trem; oče bo proti sinu in sin proti očetu, mati proti hčeri in hči proti materi.« Seveda zaradi Kristusa!

Mati proti hčeri, zaradi Kristusa, kdo bi to verjel? Tudi jaz bi težko. A slučajno leži pred menoj na mizi pismo nekdanje učenke: »Starši so me nalašč dali v službo k popolnoma brezverskim ljudem. Za vsak petek in vsako nedeljo se moram boriti!«

Če je Kristusov evangelij res to, kar se pravi po naše: blagovest, bi človek mislil, da mu bodo vsi dušo na stežaj odpri in Njegove oznanjevalce v časteh imeli.

Toda kadar Jezus svojim učencem pripoveduje, kakšno bo njih življenje, jim vedno obeta, da jim bo okolica sovražna. »Svet vas bo sovražil in imeli boste stiske na svetu. Stegnili bodo po vas roke in vas preganjali, izdajali v shodnice in ječe ter vlačili pred kralje in poglavarje zaradi mojega imena... Izdajali vas bodo celo starši in bratje in sorodniki in prijatelji... in vsi vas bodo sovražili zaradi mojega imena.« (Lk 21, 12—18.)

V sosedni državi je v začetku julija letos pravkar posvečen duhovnik, vrnivši se v rojstni kraj, stopil na prižnico, da bi podelil novomašniški blagoslov rojakom, ki so ga sprejeli z velikim navdušenjem. Poprej pa jih je kratko nagovoril in rekel med drugim: »Današnji čas duhovniškemu stanu ni prijazen!« Pač homeopatično nedolžne besede! Toda ko je prišel iz cerkve, so ga prijeli orožniki, in zaprli v ječo, kjer morda sedi še danes.

Španski mislec Balmes je pisal pred sto leti prijatelju (Pisma dvomljivcu): »Nikdar ne smemo pozabiti, da je vera Jezusa Kristusa vera trpljenja, zoprnosti, preganjanja, vera žrtve, ki se je na zemlji ustanovila s tem, da je bilo zaklano brezmadežno Jagnje. Vse kar je z njo v zvezi, nosi na sebi ta strašni pečat.«

Jezus je napovedal: »Izdajali vas bodo v shodnice in ječe ter vlačili pred kralje in poglavarje zaradi mojega imena.« To je redno, normalno življenje Kristusove Cerkve, in to velja namo za duhovne. Za vse je rekel: »Blagor vam, kadar vas bodo zaradi mene zasramovali in preganjali in vse hudo zoper vas lažnivo govorili.«

In kaj je povedal Jezus učencem za to lažbo? Dejal je: »Svet vas bo sovražil, toda mene je prej sovražil. Zaupajte: Jaz sem svet premagal.«

Toda če vprašamo: Kdaj pa je Jezus to besedo izgovoril, da je svet premagal,

potem vidimo, da je bilo to na veliki četrtek zvečer. To pa se pravi: večer, ko se začne Jezusovo trpljenje, večer, preden bo svet Jezusa poteptal, kakor kmet črva pohodi pri oranju, večer, preden svet Jezusa premagal!

In vendar Jezus tisti trenutek pravi: »Zaupajte: Jaz sem svet premagal!«

Čudno pri Bogu je videti vse narobe, vse drugače, kakor mi mislimo. Bog takrat zmaga, ko se mi tresemo, da je izgubil.

Če vidimo, da so Cerkev na križ pribili, pristopimo kakor veliki duhovniki in sočutno svetujemo in prosimo: »Ker si Kristus, stopi s križa, reši sebe, in Cerkev, in seveda nas.«

In to pravimo, čeprav bi nam sv. Pavel še desetkrat zatrdil, da je križani Kristus božja modrost!

Zato se Kristus ne reši tako, kakor mi predlagamo, da naj bi se rešil, in tudi nas — ne reši vselej!

Nikoli ni Jezus obljubil učencem: »Nič se ne bojte; prvi časi bodo res hudi, toda pozneje boste imeli lepe in mirne dneve (Leclercq, Eglise militante). Če ves evangelij desetkrat preberete, nikoli nikjer ne najdete, da bo Kristusova Cerkev imela brezskrbno, mirno življenje brez nasprotovanja, sovražstva in preganjanja. To bi bili prerokovali mi, ne pa naš božji Učenik!

Zdaj pa pomislimo, kako čudovito se uresničuje Jezusova beseda!

V Cerkvi raste pšenica sredi plevla, tako da ljuljke ni mogoče poruvati iz pšenice. In evangelij o ljuljki se bere tik pred vesoljno sodbo!

Poleg pametnih devic je vse polno nesametnih; povsod se zadevajo ob pametne!

In ko so vsi vabljeni na svatbo, jih veliko odklanja, zato ker so kupili hišo, jarem volov, ali pa zato, ker so se poročili (Leclercq).

Vse gre prav po Jezusovem receptu, ne pa po našem. In to, mislim, mora vsakemu katoličanu vero krepko potrditi. Jezus je rekel, da bodo njegovi učenci sol zemlje, ni pa rekel, da se bo vse kamenje na zemlji in vsa prst ali celo blato v sol spremenilo.

Zakaj ne? O tem bi se dalo pozneje kaj pisati, čeprav je dokončni odgovor strašna skrivnost. Le to vemo, da moramo biti sol zemlje in luč na svetilniku.

Jos. Šimenc.

Brez nedeljskega posvečevanja postanejo ljudje vedno bolj razuzdani in brezvestni. (P. Sal. Maschek.)

Ako si predstojnik(ica), nikar nikočar v jezi ne grajaj, marveč počakaj, da se jeza poleže. Le tedaj bo opomin pravičen.

kapitalistom in brezbožnim framasonom, ki so imeli tisk v svojih rokah. Na Španskem se je bil zadnja leta pač močno ukoreninil veliki katoliški dnevnik »El Debate«, ki so ga pa nasprotniki takoj zatrlji, ko je napočila prekucija. Pa kaj bo en sam dober časopis za tako obsežno državo!

Kljub temu, da se važnost in potreba dobrih, krščanskih časopisov, zlasti dnevnikov, tolikrat podčrtava, se vendar velik del katoliških ljudi še vedno ne zaveda dolžnosti, ki jih imamo vsi do dobrega tiska, do dobrih, krščanskih dnevnikov. Drugače bi ne bilo mogoče, da v mnogih čisto katoliških pokrajinah prav dobro uspeva brezbožen ali vsaj verskemu čustvovanju naroda nenaklonjen, mlačen ali zahrbtno prihuljen časopis, dočim se morajo dobri katoliški listi na vso moč boriti za svoj obstanek ter si z največjo težavo ohranjajo življenje in obstoj. Ali manjka katoliške zavesti ali čuta odgovornosti? Ali se tako malo zavedamo, da pomaga vsak vinar, ki ga damo za nasprotni tisk, časopis, knjigo, brošuro, širiti zlo, pohujšanje, nenravnost, krivo mišljenje, prevratne misli! Ali je to značajno, če katoliški kristjan s svojim denarjem podpira list, ki blati njegovo duhovno mater — katoliško Cerkev, ter ji s strupeno pisavo jemlje ugled in veljavo! Kako spravi tako ravnanje v sklad s svojo vestjo!

»Zakaj pa komunist ne naroča katoliškega dnevnika, zakaj se pa svobodomislec tesno oklepa svojega lista in ga razširja, kjer le more!« (»Slovenec« 8. X. 1936.)

Tisk, in sicer dnevni tisk, je tisti, ki ustvarja javno mnenje. Zato bi katoliška stvar na vseh področjih neprimerno bolj uspevala, ko bi imeli dvakrat ali trikrat toliko katoliškega dnevnega časopisja kot ga imamo danes. Imamo pač močno razširjene tednike, mesečnike za utrjevanje lepega, krepstnega življenja. Ko bi le prišli pred oči tudi takim, ki se za dušne, verske in cerkvene potrebe brigajo bolj v drugi, če ne v tretji ali četrti vrsti. Nobena hiša, nobena družina, ki

si prisvaja krščanski naslov, bi ne smela biti brez lepega nabožnega družinskega lista. Kdor koli zmore, si pa mora oskrbeti tudi dober katoliški dnevni list, da ga ne zvodijo v napačno strujo strupeni časovni tokovi.

Lepo je, da katoličani tako radi podpiramo krščansko dobrodelnost. Toda danes mora v vrsti dobrih del imeti prvo mesto — katoliški tisk. Na karitativnem polju so n. pr. španski katoličani žrtvovali silno veliko; pozabljali so pa, da bi bili vsaj toliko pozornosti posvetili tudi dobremu katoliškemu tisku. Če bi se bili na tem polju bolj udejevali, bi ne bili doživeli tega groznega trpljenja in morije. Katoliški redovi so zidali bolnišnice, sirotišnice, hiralnice, marksisti pa tiskarne, da so s svojim strupenim tiskom preplavljali deželo in jo prepeljili s svojimi prevratnimi nazori in brezverskimi idejami. Potrebna je dobrodelnost, toda pri razmerah, kakršne doživljamo, je prav tako in še bolj važna skrb za razširjanje dobrega tiska. To je danes dobrodelnost, ki se je ne smemo izogniti. Ako se hoče kdo prav posebno izkazati v dobrodelnosti, naj naroči revni družini, mlačnemu kristjanu »Bogoljuba«.

Priznanje smo dolžni vsem, ki naročajo »Bogoljuba« in delajo zanj ali za druge, priporočila vredne mesečnike. Kdor več ne zmore — dobro, Kdor pa je v stanu, da si more naročiti katoliški dnevnik, naj tega ne opusti. V dnevniku se namreč obravnavajo vsa javna vprašanja, ki so v zvezi z dnevno politiko; politika pa posega tudi na versko, šolsko, npravstveno in vzgojno področje. To so stvari, ki se mora danes zanje vsak katoličan zanimati in brigati. Lahko rečemo: Katoličani bomo toliko močni v javnem življenju, v kolikor bo močno in razširjeno naše časopisje, dnevno in drugo, v kolikor bomo skrbeli za res dober tisk.

Apostoli Kristusovi bomo, če bomo apostoli katoliškega tiska! A. Č.

Jaslice - stare in nove v Predosljih

Božični prazniki in jaslice, to je nekaj neločljivega. Saj se ti zdi, kakor da ni božiča, če bi ne bilo ljubkih jaslic v kotu krščanske hiše. Tudi navada, da se postavljajo jaslice v večjem obsegu po naših cerkvah, je že skoraj splošno vpeljana.

Naš slikar-umetnik L. Layer je naslikal za svojo domačo župnijsko cerkev v Kranju lepe jaslice, ki so jih dolga desetletja postavljali na oltar v kapeli presv. Srca Jezusovega. Kranjski otroci smo jih zopet in zopet pri-

hajali ogledovat, in marsikatere pol ure smo stali v mrazu pred njimi, saj so nam bile tako ljube. Vsakega pastirja posebej smo točno poznali v vseh njegovih kretnjah; temu ali onemu smo se otroško preprosto zasmeli. Globoko pa smo se zagledali v ljubkega Jezuščka, ki je bil za nas tako zanimivo povit v pleničke. Seveda so bili tudi starejši ljudje zvesti obiskovalci priljubljenih jaslic.

Konec minulega stoletja se je pa zazdelo domačinom, da bi bil čas, če si napravijo

nove jaslice, take, da bodo imele izrezljane kipce svete Družine, pastircev in ovčic.

Tako je dozorel sklep, da je tedanji dekan † Anton Mežnarc naročil na Tirolskem nove jaslice. Tem so se morale Layerjeve umakniti v župnišče, v kot neke shrambe.

V tistih letih je pisec teh vrstic služboval kot kaplan v Predosljih. Stopil je k takratnemu dekanu Antonu Koblarju s prošnjo, naj mu prepusti jaslice, ki so odstranjene in že razpadajo. Gospod dekan jih je rad odstopil, češ bodo vsaj prišle zopet na dostojno mesto v cerkev. Predošljani so jih bili močno veseli; radi so jih imeli več kot 30 let.

Ni pa nič čudnega, da je na teh jaslicah sčasoma začel glodati zob časa. Zato so si tudi Predošljani zaželeli kaj novega. Toda kakšnih? Dozorel je sklep, da naj jim bodo podlaga zamisel Layerjevih jaslic, a biti morajo mnogo večje, da bo v njih izraženo božično razpoloženje mogočno obvladalo vso cerkev. Po tem sklepu je bil podan zamisek novih jaslic slikarju Matiji Bradaški ml., ki se je l. 1937 lotil tega ne majhnega dela. O božiču 1937 so bile jaslice postavljene. Po izrečni zahtevi župnikov je moral slikar v nove jaslice postaviti posnetke Layerjevih posebno izrazitih pastirjev, da se ohrani spomin na prejšnjo priznano umetnino. Sodba obiskovalcev, ki so med njimi bili tudi strokovnjaki, je bila soglasna, da je slikar delo mojstrsko izpeljal. Zahtevale so pa jaslice toliko podrobnega dela, da je slikar še letos več kot šest tednov porabil, da jih je v vseh potankostih skrbno izpopolnil.

Kakšna je idejna zamisel teh jaslic? Prav na vrhu v nebeški slavi je Bog Oče, obkrožen od množic angelov, ko pošilja svojega Sina na svet, da odreši človeštvo. Del teh angelov se spušča iz nebes nad široko betlehemsko pokrajino, ki se pod njimi razprostira v vidni daljini. Eden teh angelov je stopil zunaj Betlehema med pastirje, da jim oznani: »Danes vam je rojen Odrešenik sveta.« V živožarečih barvah pokrajine in močno odsevajoči električni svetlobi žari ta angel mogočno, tako da tudi pastir s sosednega hriba začuden gleda vanj. Nižje doli so se pa spustili mali angelci prav na štalico, da tamkaj kar po notah uprizorijo nebeški koncert.

Od Betlehema navzdol se pokrajina v bogati razgledni členovitosti znižuje do prostora pred hlevcem; tudi notranji prostori hlevca so bogato razčlenjeni.

K sveti Družini v hlevcu hiti vse: ne samo pastirji, ampak tudi ovčice. En sam razposajen koštrun je ubral svojo pot proč od hlevca, kot žalostna podoba človeka, ki mu ni mar za Jezusa in gre svojo pot — v pogubo.

Se odgovor na vprašanje: Kakšno misel izraža poslikan prostor pod oltarno mizo?

Na ta prostor bi bilo pač težko kaj primernejšega postaviti, kot preroka Izaija, ki skuša s svojo levico malo zasenčiti svoje oči, da bi bolj nemoteno gledal 800 let naprej v prihodnost. Obrnjen gori proti hlevcu pa z desnico piše na list, ki ga mu drži angel, svojo veliko prerokbo: »Glej, Devica bo spočela in rodila Sina.« — Ta sedeči prerok je obkrožen od belega venca, razdeljenega v pet odstavkov, da znači skrivnosti veselega dela rožnega venca.

Proti sredi oltarne mize se prvi beli venec razvije v rdeči venec. Tudi ta je razdeljen v pet desetak žalostnega dela rožnega venca. V krogu tega rdečega venca pa so pisane prerokske besede istega preroka: »Z Njegovimi ranami smo bili ozdravljeni.«

Tretji, zlatorumeni venec častitljivega dela rožnega venca kaže Odrešenikovo poveličanje po dovršenem delu našega odrešenja z velikonočno Alelujo sredi venca z besedami iz apostolske vere: »Sedi na desnici Boga Očeta.« Potem pa sledijo še zadnje besede: »Od ondod bo prišel sodit« — da ne pozabimo, da bomo Njemu, ki nas je ob prvem prihodu na svet prišel odrešiti, morali ob Njegovem drugem prihodu kot Sodniku dati račun o življenju.

Za praznik Razglašnja Gospodovega se pozorišče jaslic seveda spremeni.

Vemo, da nam ta praznik izraža resnico, da je Bog po zastopnikih iz Jutrove dežele poklical narode vsega sveta h Kristusu, k spoznanju svete vere.

Zvezda se je prikazala Modrim na Jutrovem. Zvezde ne sme manjkati tudi ne pri jaslicah. Na naših jaslicah zavzema zvezda (2 m dolžine) ves prostor od nebesnih višav pa do hlevca. Okrog se bere klic božji: »Hvalite Gospoda vsi narodi!« — To je poklic vseh narodov h Kristusu.

Sv. Družina v hlevcu je za ta praznik drugače razvrščena kot za sveti večer: Pred Jezuškom klečeči kralj hrepeneče steguje svoje roke proti božjemu Detetu, ki se v Marijinem naročju ljubeznivo sklanja do njega in ga blagoslavlja.

Kaj pa s starimi Layerjevimi jaslicami?

Slikarju Bradaški se je naročilo, da jih skrbno osnaži ter po potrebi obnovi prav v Layerjevem duhu. Tako obnovljene se bodo izročile škofijskemu muzeju, da bo tako zopet ena domača umetnina obvarovana pred razpadom.¹

Ign. Zupanc.

¹ Drugo leto bo mogel »Bogoljub« natisniti tudi sliko teh Layerjevih jaslic.

Kaj menite?

12. Jezim se ...

»Prosim Vas, gospod župnik, posvarite mojo hčerko. Hodi namreč v družbe, ki mi niso všeč. Saj bi jo sama pokregala, pa se ne maram jeziti, ko hodim vsak dan k svetemu obhajilu.«

Prav takole se je glasilo pismo sicer dobre in verne matere na domačega dušnega pastirja g. Jožefa. Če bi ga bila zadela strela, bi morebiti ne bil nič bolj debelo pogledal. Torej on, ki vsak dan mašuje in najsvetejšo daritev daruje, se sme »jeziti«, in hčerko svariti, dobra mati pa, ki hodi vsak dan k sv. obhajilu, pa ne sme otroka svariti, da bi se morebiti smrtno ne pregrešila in tako božjeropno k božji mizi ne pristopila! Ali je res ves svet na glavo padel!

Sam ni vedel, kaj bi storil. Ali bi se jezil nad napačno tenkovestnostjo sicer dobre in pobožne matere, ali bi se smejal čudni nevednosti in nepoučenosti žene, ki vidi greh tam, kjer ga v resnici ni. Saj ga mati tudi pri njem ne vidi, le pri sebi ga hoče imeti in si pot k sv. obhajilu obteževati. Pred duhovnega gospoda je stopilo z vso resnostjo vprašanje dobre vzgoje naših ljubih otrok. Ali naj bodo zaradi pobožnosti in napačne vesti otroci naših dobrih mater res kar na vso moč slabo vzgojeni! Ali naj res zaradi napačnega pojmovanja jeze in svarjenja rodi dobro drevo le malopridne sadove? Kam bo pa prišel naš rod s takimi materami, ki bi imele to za greh, kar je po vseh postavah njihova s v e t a d o l ž n o s t!

Kar na ves glas je hvalil Boga, da se je vsa reč zgodila skoraj ob istem času, ko bo on oznanil vsakoletno spraševanje za velikonočno spoved. S tem pisanjem mu je žena nevede dala v roke tvarino, ki naj jo obravnava v adventnem času pred materami in ženami. Gotovo jim bo ustregel in mu bodo hvaležne še dolgo vrsto let.

Tako je bilo torej tistega leta na vrsti vprašanje otroške vzgoje, ki je eno najvažnejših vprašanj našega tostranskega življenja.

Dobri g. Jožef! Vem, da se še sedaj spominjaš, kako si govoril tistega dne.

»Ljube matere! Čimdalje bolj spoznavam, kako težko in odgovorno pred Bogom in pred narodom je vaše opravilo, ki se mu pravi v z g o j a o t r o k. Narodu morate dati zdravih sinov, Bogu ste dolžne pridobiti vernih otrok. Ne, ni lahko to delo, ne!«

Pa se je g. Jožef malo odkašljajal, da bi vmes videl, kam in kako bo zadela njegova beseda. Potem pa je spet povzel besedo in jim pravil, kako morajo skrbeti za res dobro

vzgojo leta in leta. Zdaj z mirno in krotko besedo, najbolj pa z lepim zgledom; potem morajo iskati blagoslova svojemu delu pri Bogu in pri Mariji; če je treba, pa morajo zdaj pa zdaj nastopiti tudi z ostrostjo, ne sme pa ta ostrost preiti v divjost in surovo jezo. Pokazal je svojim materam na Jezusa tam v jeruzalemskem templju. On, ki je bil vedno krotak in iz srca ponižen, je naredil tam bič iz vrvic in je pregнал barantače in kupce in menjavce iz templja; mize jim je prevrnil in golobarje je nagnal z opominom: »Spravite to od tod!« Kako je bil jezen, mislimo mi. Učenci, ki so ga dobro poznali, veliko bolje ko mi, so pa sodili, da to dela le njegova gorečnost in skrb za lepoto in za dostojnost v hiši nebeškega Očeta. — Tako gorečnost je priporočal g. Jožef tudi materam.

Molče so poslušale navodila iz ust skrbnega pastirja, ki v resnici hoče in želi, da se nobena njegovih ovcá in ovčic ne izgubi. Nekatera mati mu je na tihem prikimavala, češ saj mora biti res tako.

Pa je še enkrat poprijel za besedo in je povedal še eno navodilo: »Tole bi pa še rad pripomnil našim ljubim materam, da pa na torišče dobre in pravilne vzgoje prav nič ne spada tista danes tako povsod udomačena kletev. Saj ste gotovo letos slišale njeno obsodbo iz ust naših škofov, ki so nam ta plevel, zlasti pa nemarno bogokletje, ki bujno poganja med vsemi narodi, osvetlili in obsodili, in upam, da ste to obsodbo tudi razumele. Če bi kletev res toliko pomagala, verjemite mi, dobre matere, kdaj bi bili naši otroci že sami svetniki!«

Matere so poslušale in prikimavale. Morebiti že dolgo časa niso slišale tako resne in potrebne besede o tem za naše čase tako krvavo potrebnem delu in opraviilu. Brale jih povečini niso. Nekatere se izgovarjajo, da nimajo časa brati, druge rade tožijo, da jih oči pečejo, če začno brati, spet druge vedo povedati, da med branjem kar naenkrat in nenapovedan pride v hišo spanec in jih popolnoma prevzame ... In izgovorov je pač vedno na cente. Gospod Jezus! Ali ni bilo že ob Tvojem času tako?

Sele ko so bile same, tam zunaj spraševanjske sobe, na čistem zraku, so nekatere poskušale besede g. Jožefa po malem nekoliko popravljati.

»Naš gospod lahko takole govori in priporoča vzgojo naših otrok, ker jih sam nič nima,« je hitela ugovarjati Ogrinka; »ko bi jih sam imel, bi že drugače govoril.«

»Ali nam ni sam povedal, da so vsi učenci in učenke naše šole tudi njegovi duhovni otroci?« je posegala vmes Rožanka.

»To je pač povedal samo zaradi lepšega. Brigajjo ga sicer naši otroci!«

»Tako se pa ne sme govoriti, saj vsi vemo, kako se briga zanje in za njih lepo življenje. Kdo more reči, da mu ni vsakdanja skrb zanje — resna zadeva.«

»Kar vzame naj jih, če so mu tako pri srcu!«

Te in podobne misli so razvijale najbolj vprav take, ki so jih besede dušnega pastirja docela zadele. Druge so bolj molče premišljevale, kako naj bi vprav pridobljene nauke naj-

bolje izkoristile in jih v domačo hišo prenesle in presadile.

Zašumelo je pa morebiti najbolj prav med tistimi, ki se jim niti zdelo vredno ni, da bi bile šle k spraševanju, bolje in pravilneje povedano: k pouku za velikonočno spoved. Naj šumi, kakor hoče. Glavno je, če je ta pouk prizadetim toliko pojasnil, da pametna strogost pri vzgojnem delu naše mladine ni noben greh, in če je naše matere toliko prepričal, da smejo iti k sv. obhajilu tudi takrat, ko svare in k Bogu vodijo svoje otroke.

Koliko je dosegel, ne vemo.

Vemo pa: Bog je videl, Bog je slišal, Bog bo blagoslavljal njegovo delo in mu dajal rasti in sad roditi...

J. Langerholz.

Počival si...

*Počival si, Zveličar moj, na slami,
otrok Marije, betlehemsko Dete,
obljubljeni Emanuel, Bog z nami.
Poslušal si pastirjev prošnje vnete,
ki so prišli, od angelov pozvani
uživat blagoslov noči presvete.
Ljubezen sama — Ti — prišel si z neba.
Mar nam še večje je ljubezni treba?*

*Počival si v čolnicu sred jezera,
dopustil, da viharji so zdivjali,
da preizkusi se učencev vera.
Prej dela Tvoja so občudovali,
dejanja čudežna premnogotera —
»Utapljamo se!« vsi so zdaj ječali.
A Ti v ljubezni svoji neizmerni
tolžil si: »Kaj ste boječi, maloverni!«*

*Počival si v grobnici kameniti
tri dni — očuvan z rimskimi vojščaki —;
vstal tretji dan naš Kralj si zmagoviti,
in zginili povsem so smrtni znaki.
Telo častito je kot zarja zažarelo,
duhovnosti je znamenja imelo;
kot sonce svetle rane so krvave
poroštvo dale nam nebeške slave.*

*Počivaj v srcu Kralj mi visokosti
in vodi me v nebo po stezi pravi!
Naj ljubim Tvojega Srca kreposti —
daruj mi vere, upanja, ljubavi;
v zameno vzemi grehe in slabosti
in dušo ranjeno mi spet ozdravi!
Darujem Tebi v prošnji se iskreni:
z menoj ostani in počivaj v meni!*

Marija Brenčič.

Skrivnostni klobuk

Neapeljska novela. Nemški napisal Hermann Frenken. — Prevedel in priredil Janko Moder. (Konec.)

Sodnik, gospod Koren, se iz zapletene zadeve res kar ni mogel izvzljati. Odkar so raznovrstne priče dokazale Jurijevo nedolžnost, ni ostalo v rokah pravice nič drugega kot nekak privid, tisti skrivnostni lovec namreč, ki ga je pač mnogo oseb videlo, pa je kot duh brez sledu izginil. To je bila zares čudna obravnava, ki pri nji ni bilo mogoče najti umorjenca ne morilca!

»Da še zadnje poskusim,« tako je govoril sodnik svojemu pisarju, »moram — žal — jutri zaslišati še njegovo visokost gospoda barona Svetokriškega, ki mi bo mogoče dal podrobnejši vpogled v okoliščine, v kakršnih so

duhovnika Cirila zadnjič videli, in mi bo kaj več povedal o svojem oskrbniku Salvatorju. Toda to je, kot rečeno, zadnje, kar morem storiti. Če mi bo tudi to spodletelo, bom zaprtega Jurija spustil na svobodo in ustavil preiskavo.«

*

Baron je drugo jutro vstal z natančno preračunaním načrtom. Pravkar se je že ves napravil. Še redkokdaj so ga videli oblečenega s tako skrbnostjo in okusnostjo: imel je bel telovnik, bleščeč slavnostni klobuk, popolnoma nove svetle rokavice, visok trd ovratnik in palico iz lahkega lesa s srebrnim ročajem;

Jaslice v župnijski cerkvi v Predosljih. Postavljene so v kapeli stranskega oltarja
 (V 1. številki 1939 bo „Bogoljub“ pokazal inačico istih jaslavic s skupino Sv. treh kraljev) Foto R. Fajon

poleg tega je vsa njegova osebnost dihala najboljše vonj po cvetličnih dišavah. Ko je zapuščal hišo, se je bežno ozrl na uro: še pol drugo uro mu je ostalo časa do razgovora s sodnikom Korenom.

Že prejšnji večer ga je premagal strah pred prihodnostjo, a odšel je k Lenori in jo pregovoril za čimprejšnjo poroko. Pristala je na to, da bosta sklenila zakonsko zvezo že čez en mesec. Sprva se ji je sicer malo čudno zdelo, kaj je nagnilo barona, da se je zdaj nenadno odločil za tako bližnjo poroko. Toda s tem ji je bila izpolnjena njena davna želja in zato se je še kar rada vdala njegovim odločbi.

Potem sta vpričo njenega strica Metoda sestavila denarno pogodbo, s katero je baron vse svoje premoženje prepisal na Lenoro.

Metodu in Lenori je dopovedoval, da bo na ta način tudi lažje napravil neko zanj ugodno kupčijo; na tihem si je pa mislil, da se bo tako lahko še lepšega pokazal pred sodnikom, češ saj nič nimam, morilec pa gotovo ni odšel s praznimi žepi.

Na dnu srca mu je namreč zmeraj bolj kljuvala neka skrb in čuden strah ga je vsega prežemal. Pripravljen je bil celo na to, da ga bodo obdolžili umora. Toda prepričan je bil, da mu tega živa duša ne bo mogla dokazati. Mogoče me bodo za nekaj časa celo zaprli,

tako je premišljeval; toda izpustiti me bodo morali zaradi pomanjkanja dokazov. In tedaj bom prost in življenje ne bo težko, saj bom imel zadosti denarja.

Zato pa je glavna skrb, da spravim denar v varne roke. To pa je le na tak način mogoče, če vso svojo posest in ves denar prepisem na Lenoro ter se z njo poročim. V pogodbo pa pripišemo, da sme Lenora le sporazumno z menoj prosto razpolagati z denarjem.

Tako je ta podla duša celo svojega najbližjega človeka sodil po sebi.

Pogodba je bila torej sestavljena in zdaj baronu ni preostajalo drugega, kot da se mirno pripravi na razgovor s sodnikom.

Medtem ko je to premišljeval, je hodil brez načrta po cestah z eno samo mislijo, da bi čimprej minil čas, ki ga še loči od sestanka.

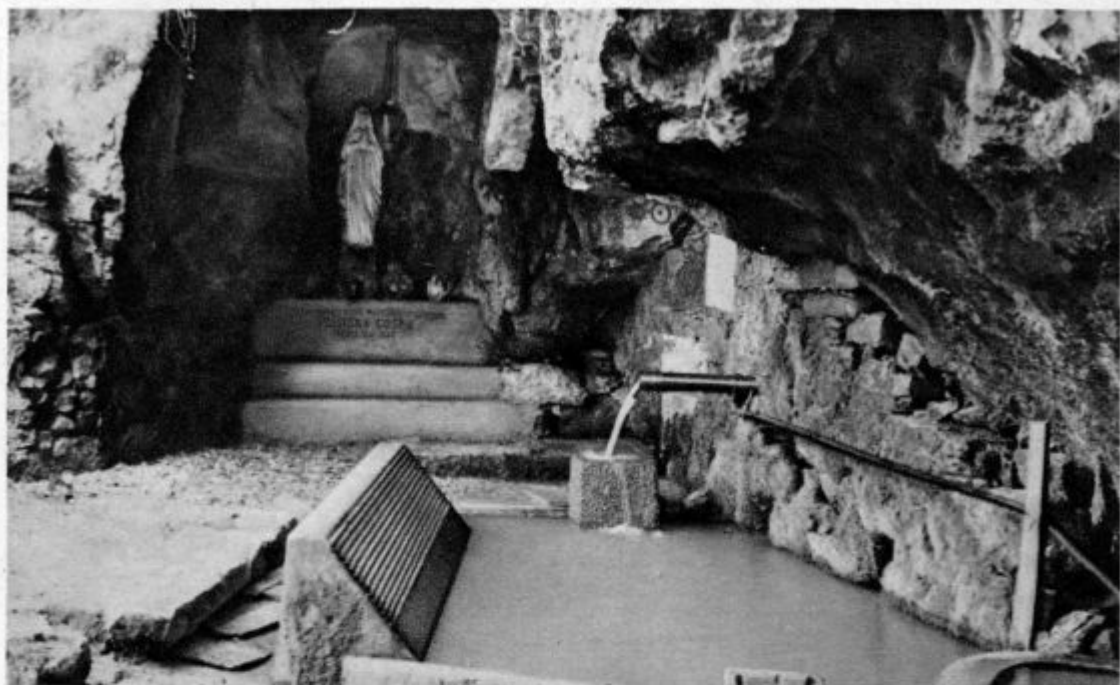
Ko je šel mimo neke cerkve, je ura pravkar udarila deset. Torej še pet minut!

Tedaj mu je nova misel planila v razburjene možgane. Ali naj res poišče sodnika ali pa naj rajši pohiti na postajo, skoči v prvi pripravnejši odhajajoči vlak in zbeži v nedosežno daljavo?

Medtem ko je še sam pri sebi premišljeval to zadnjo možnost, je že stopal po stopnicah sodniškega poslopja.

*Kongres Kristusa Kralja v Poznanju
(Dijaške kongregacije na kongresu)*

Duplina lurske Marije na Božjakovem pri Metliki

(Slika kaže polovico pečine. Nad vodotočem je vhod v podzemski hodnik, ki je sila dolg)

V veži je zagledal skupino ljudi, ki je bila zatopljena v živahen razgovor.

Med njimi so bili taki, ki so v »obravnavi o skrivnostnem klobuku«, kot so jo vsi od kraja imenovali, imeli važno besedo in ki so se danes zadnjič pripeljali v mesto, da bi jih preiskovalni sodnik zaslišal.

Tukaj je bil predvsem klobučar Filip, oblečen kot gizdalín v svojo novo popotno obleko. Tudi žena Klarica je bila zraven njega v svilenem površniku, vsa v čipkah in vezenini, v rokah pa je vrtila kot mavrica pisano pahljačo; in v njenih kot noč črnih laseh se je lesketal mogočen glavnik iz želvovine, ki je njenega moža gotovo stal vsaj sto lir.

Nadalje sta bila navzoča tudi zakotni pisar Lešnik in nečak duhovnika Cirila čevljar Perko, z dolgimi lasmi ter bledim in neprespanim obrazom.

Ko se je baron naznanil sodniku, je prišel gospod Koren osebno iz sobe in ga zelo pri srčno pozdravil. Ko se je šalil o tem, kako odveč je prav za prav tale razgovor, kako pri celí stvari ne more najti osnovnih dokazov in je tako vsa preiskava brez prave podlage, ga je vlekel s seboj v pisarno. Toda kljub tej poplavi besedi, ki so barona pomirjevale in mu skušale pripomoči čez najbolj neprijeten del položaja, mu vendar ni bilo preveč lahko pri srcu.

Tako sta prišla, zatopljena v medsebojno kramljanje, v veliko prazno sobo; le nekaj stolov je stalo ob stenah in v sredi sobe je

samevala miza. Edino okrasje sobe je bila kraljeva podoba. V vseh stenah pa je bilo vse polno vrat. Duh po dolgo zaprtih prostorih, po prahu in starem črnilu je prostorno sobo še bolj priskutil.

»Zdaj, visokost, ste gotovo toliko ljubeznivi, da boste tukaj nekaj minut počakali. Kmalu vas bom poklical; z nekaj besedami bova vso stvar opravila. Potem bova šla skupaj obedovat; ostrige sem že naročil in tam mi boste pripovedovali svoje novice.«

Baronu se je zdelo, da je pravkar prestal smrtno vročico, tako je bil po vsem telesu stopen; sesedel se je na stol, položil svoj klobuk na mizo, ki je bila pokrita s prahom, in si z robcem obrisal znojno čelo.

Brez dvoma, njegov načrt je čisto pravilen:

»Nič ne vem o tej stvari!« Človek, ki se odloči za molčanje, ne bo v nevarnosti, da bi izblebetal kako neumnost.

In: to je zadnja preskušnja. Toda ta preskušnja bo odločilna!

Tedaj je sodnijski sluga že odprl vrata in naznanil:

»Visokost naj izvoli vstopiti.«

Baron je vstopil v prostorno sobo. Za mizo, ki je bila obložena s papirji, je sedel gospod Koren, zakopan v mehak naslanjač. Njegova precejšnja pleša se je čudno svetila. Na obeh koncih mize sta sedela še dva gospoda, sklonjena nad uradne zapiske.

»Sedite, prosim, visokost,« je rekel gospod Koren z ljubeznivim glasom, ki mu je pa bilo vendarle primešano nekaj njegove službene resnobe.

Z nekaj koraki se je baron umaknil nazaj na odkazani stol.

* »Prinesite mi dokazilne predmete, Levičnik!« se je glasilo povelje predsedujočega.

Dolga črna senca se je ločila od stene in postavila na sodnijsko mizo košaro, ki je bila pregrnjena z zelenim prtom.

»In zdaj začniva svoj kratki razgovor, gospod baron. Kaj prav za prav mislite vi o tej zgodbi o duhovniškem klobuku?«

»Nič ne vem o tem.«

»Saj o tem sploh ne dvomim,« je rekel gospod Koren. »Samo vaše mnenje bi namreč rad zvedel o vsej zadevi. Kaj mislite, ali pa se vsaj nagibate k misli, da namišljeni lovec v resnici živi?«

»Samo to vam lahko ponovim, da o nobeni stvari niti pičice ne vem.«

»Toda to vendar ni tako jasno, da bi mogel biti o tem kdor koli kar v naprej prepričan, kaj se vam ne zdi? Saj bi bil le redek lastnik graščine, ki bi se ne pozanimal za to, kaj se tam dogaja. In stvar, v katero je zapleteno vaše ime, mora vendarle zbuditi vašo radovednost. Klobuk so našli pri vas, v vaši graščini pri Sv. Križu. Ste poznali duhovnika Cirila?«

»Ne.«

Ta 'ne', izgovorjen s trdim, surovim glasom, je osupnil šodnika, čigar tenko in izur-

jeno uho je imelo v čudoviti meri sposobnost, da je razločevalo glas nedolžnosti od glasu laži.

»In vaš služabnik Salvator, kaj mislite o njem?«

»Salvator? Pobožnjaška duša, toda srčno dober starček! Oh, nikar ne govoriva o tem!«

»Kako si potem razlagate, visokost, da je prišel klobuk duhovnika Cirila v Salvatorjevo last?«

»Teга ne vem.«

»Dobro. — Toda dalje: odkod naj bi potem po vašem mnenju izvirali sledovi blata in krvi, ki jih je še razločno videti na klobuku?«

»Kako? Poznajo se še? — Toda — kako neki morete spoznati madeže na klobuku, ki ga še sploh nimate?«

»Vaš ugovor je pravilen: nobenih madežev ne bi mogli videti, če ne bi imeli klobuka. Toda prav to je tisto: klobuk je lepo na varnem v naših rokah! Če ga mogoče hočete takoj videti — Levičnik, dajte, odstranite prt.«

Služabnik je stopil h košari in jo odkril. Potem se je gospod Koren obrnil k baronu in ga z ljubeznivim glasom povabil:

»Prosim, stopite bliže, visokost.«

Baron je hotel slediti povabilu gospoda Korena, toda ni mogel; kakor hrom je obsedel na svojem stolu.

»Nadvse mi je žal, da vas moram nadlegovati s takimi rečmi. Toda potrebno bo...«

Baron je spoznal, da ne more še naprej ostati tako okamenel na svojem prostoru. Zazdelo se mu je tudi, da je zapazil, kako so

Sveta gora pri Gorici - z novo baziliko in romarsko hišo

začele sodnikove poteze dobivati nekakšen poseben izraz.

Zato se je končno vendarle z naporom dvignil in pristopil h košari — pogledal je vanjo...

Da, tam je ležal prav zares duhovnikov klobuk, še prav tako nov in lep, kot bi pravkar prišel iz klobučarne; in pod njim je ležalo nekaj takega kot rdečkasta vreča, kot lovska torba...

Gospod Koren je nadaljeval:

»To je torej tisti klobuk, o katerem je toliko govorjenja; dobro si ga oglejte, visokost.«

Baron je skomizgnil z rameni.

»Ta klobuk ni tisti, ki ga je imel gospod Ciril —«

Sodnik je s svojima prislednikoma izmenjal nagel pogled.

»Ste prepričani o tem?«

»Da, popolnoma prepričan.«

»Potem so tudi tole lovske torbe nekje našli; najbrž bo last tistega skrivnostnega lovca.«

»No, to bi bil še en dokaz več za mojo trditev; saj vendar vsak lahko na prvi pogled vidi, da bi tale klobuk tukajle na noben način ne mogel biti v tako brezhibnem stanju, če bi že kdaj tičal v tej lovske torbi.«

»A, tako torej, klobuk je bil, pravite, v lovske torbi?«

»Seveda. Če dvomite o tem, potem kar vprašajte tistega gostilničarja iz Vinj, saj ga je sam vtaknil...«

»Oh, kako neki naj bi podvomil o vaših besedah, gospod baron? Saj vaša izpoved se pač popolnoma strinja z izpovedjo tistega gostilničarja!«

»Vidite torej...« je povzel baron, ki še zmeraj ni slutil, da prinašajo njegove besede najbolj obtežljivo gradivo proti njemu samemu.

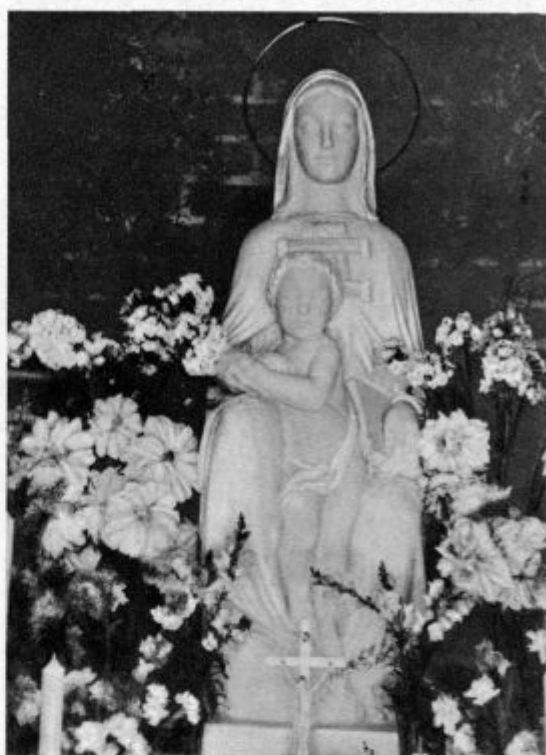
»Dobro, potem se bomo zdajle potrudili, da bomo dobili vsaj kolikor toliko popolno podobo o tem, kar je doslej pokazala preiskava, visokost,« je preprosto rekel sodnik. Potem je pripovedoval potek dogodkov tako, kakor se mu je zdelo, da jih je najbolj pravilno ujel iz neprevidnih baronovih izpovedi: »Nek lovec je prišel v Vinje, kajne? V gostilno 'Pri dobri kapljici'? Neki železniški uslužbenec ga je pozneje videl, kako je stopil na vlak, ki je odpeljal proti Neaplju. Tja je prišel zvečer, odšel je proti obrežju in se z ribiškim čolnom, ki ga je našel v bližini neke skale, odpeljal ven na morje... Kaj ni tako?«

»Vsekakor,« je odgovoril Svetokriški tako preprosto in naravno kot kdo, ki je bil sam pri vsej zadevi.

Gospod Koren je za trenutek polistal med papirji, da bi premislil načrt, ki mu je pravkar prišel na misel. Oba prislednika sta se med tem izza svojih listin sporazumno in pomenljivo spogledala.

Notranjščina nove bazilike na Sv. gori. (Glej dopis: Iz življenja Cerkve)

Vrhovci: Nova kapela Matere božje in kip Marijin
(Glej dopis: Iz življenja Cerkve)

Še bolj kot nad očitno, nenavadno razburjenostjo in nad zmešanimi pogledi baronovimi je bil sodnik osupel nad gotovostjo, natančnostjo in jasnostjo, s katero je priča izpovedala svoje zadnje ugotovitve in potrdila dosedanje uspehe preiskave.

Gospod Koren se je v svojem naslanjaču naslonil nazaj in iznova začel razgovor:

»Še besedico, visokost, potem boste prosti. Kakšen dobiček, mislite, naj bi imel morilec od tega, ko je ubil revnega duhovnika?«

»Revnega, pravite?« se je razgrel baron. »Kaj mislite, da so taki duhovniki, ki so na videz tako brezpomembni, res revni? Ali se vam ne zdi, da prav takim zdaj pa zdaj verske družbe zaupajo tudi zelo velike vsote?...«

»Ah! — Potem je bila torej tatvina povod za umor, ki ga je zagrešil četrtega aprila tega leta nad duhovnikom Cirilom — baron Kornelij Svetokriški!«

Pri teh besedah, ki so donele kot mrtvaški zvonovi v molčanje prazne sobe, je barona, ki se je zavedel, da je prekanjen, izgubljen, obsedla strašna blaznost.

Visoko se je vzravnal. Nato je začel mahati z rokami in psovati sodnika in mu očitati, da je zlorabil njegovo zaupanje, da ga je speljal v mrežo; obenem je pa zagotavljal svojo popolno nedolžnost. — Namesto vseh drugih

odgovorov je sodnik z močnim glasom kot človek, čigar zadnji dvomi so se razpršili, spregovoril besede:

»V imenu postave, uklenite ga!«

Baron se je napol zavrtel okrog samega sebe in pogledal z divjim, zbesnelim pogledom okrog sebe; zazdelo se je, da se je še enkrat popolnoma zavedel svojega strašnega položaja, potem je izbruhnil v nenaravno tuljenje. Bela pena mu je stopila na ustnice, ko je blazno kričal:

»Ne in tisočkrat ne! Motite se! Dokazal vam bom! Kaj ne vidite, da sem bolan, da imam mrzlico?«

Kar potipajte mojo glavo! Pravični Bog, mrzlico imam! Nedolžen sem! Nikar si ne domišljajte, da me lahko obdržite! Še zdavnaj me nimate v svojih rokah! Baron Svetokriški sem! Noben Svetokriški ne bo prestopil praga vaše ječe!«

Pri tem se je sklonil, z obema rokama pograbil stol, ga z vso silo zavihtel v zrak in si poskušal izsiliti izhod.

Sledil je nepopisen prizor.

Sodniki so prestrašeno planili s svojih sedežev in pustili svoje listine na mizi.

Stari sodni služabnik se je zgrudil pod silovitim udarcem stola, ki ga je zbesneli morilec vihtel okrog sebe.

Nastal je strašen boj. Orožniki, ki so prihiteli na pomoč, so barona komaj mogli ukrotiti. Sele čez dolgo so ga mogli zvezati.

Toda kmalu potem so spoznali, da je blaznost posegla s svojimi kremplji v morilecve možgane.

Še tisti dan so časopisi prinesli pod debelimi naslovi strašno vest o baronu Svetokriškem. Celo mesto je pomilovalo Lenoro, ki jo je brezvestni baron na tak način izvabil v svoje mreže. Časopisi so o vseh podrobnostih vedeli zelo natančno poročati. Ugibali so, kaj bo z usodo Lenore.

Lenora je to žalno sporočilo huje prizadelo kot koža drugega. Da baron ni angel, o tem je bila že od prej popolnoma prepričana; toda, da je morilec, tega bi si nikoli ne mogla misliti. Zmeraj je še upala, da ga bo s svojim zgledom spravila na pravo pot, zmeraj je mislila, da se bo njej na ljubo spremenil in poboljšal.

Zdaj pa so se vse te misli zrušile v njej in ni ostalo drugega kot razvaline, ki so jo težile in bolele.

Če bi ne bilo strica Metoda, ki osebno ni bil toliko prizadet, bi Lenora najbrž ne vzdržala silnega pritiska, strašne more, ki se je ulegla na njeno srce. Omagala bi pod težo in tudi njej bi se omračil um. Toda stric jo je znal dvigniti, znal jo je voditi za roko čez najtežje trenutke njenega življenja.

Baron je prišel pred sodišče, kjer pa so ugotovili njegovo popolno blaznost, zato so ga oddali v norišnico. Dolge mesece je Lenora upala, da bo le še posvetil vsaj drobcen žarek v baronovo pamet, toda upala je zastonj. Dočakala je samo to, da so ji čez leto in dan

Kapela sv. Vincencija Pav. v Zeleni jami (Ljubljana) ob večerni razsvetljavi

sporočili, da je baron po strašnem trpljenju umrl, ne da bi se zavedel in prišel k pameti.

Ko je Lenora to zvedela, je zapustila svo baronovo posest v dobrodelne namene, sama pa se je borno preživljala s poučevanjem klavirja in molila za dušo nesrečnega barona.

IZ ŽIVLJENJA CERKVE

Ne brez Boga! Eden vodilnih katoliških mož na Češkoslovaškem je zaklical po zadnjih usodnih dneh, ki so bili za češke rojake tako bridki: »Ne začenjamo zopet nove države brez Boga!« — Spomniti je hotel na leto 1918, ko Češkoslovaška ni začenjala svojega državnega življenja v imenu božjem, ampak s preganjanjem Cerkve. — Danes je drugače. Češka se je odpovedala pogodbi s Sovjetijo; danes so razpuščene komunistične zveze po Češkem in Slovaškem, danes je izdan odlok proti framasonskim ložam.

Danes se vsepovsod tudi med Čehi vedno glasneje sliši klic: **N a z a j k B o g u ! N a z a j h k r š č a n s t v u ! T a k o b e r e m o v p r a š k e m l i s t u**

»Katolik« pod naslovom »Božja roka nas je zadela« — tudi tole očitno izpoved:

»Naš narod se je poslednjih 20 let vdal življenju, ki je bilo podobno življenju Izraelcev, ko se je namesto pravemu Bogu klanjalo zlatemu teletu... Porušili smo Marijin kip v Pragi, pometali smo križe iz šol in uzakonili smo razporoko... Služabnike božje smo zapostavljali, kjer smo mogli, v resnici pa jih je veliko odpadlo od matere Cerkve. Cela armada učiteljstva vse do danes deluje v otroških dušah proti Cerkvi; na deželi in v mestu pa gledališče, film in tisk polagoma rušijo stid in nrvnost. V glavnem mestu so zasedale brezbožniške centrale, ki so razširjale strup

nevere med nami in za mejami. Pa tudi v ver-
nih srcih je otopel čut za božjo čast in lju-
bezen do bližnjega, vodila se je nekrščanska
borba z lažjo, prevaro in zavistjo... Ob ne-
deljah smo veselo delali, kleli in se zaklinjali
na božje ime. Ni bilo zapovedi, ki bi je ne
bili prelamljali. Za svoje najboljše prijatelje,
ki smo nanje stavili vse svoje upe, smo imeli
framasona in izrazite brezbožnike. To vse je
nebeški Oče gledal 20 let, nakar je prišla za-
služena kazen.

Toda Gospod nas ni hotel uničiti; kajti
prihranjena nam je bila vojska, v kateri bi bili
popolnoma uničeni. Vendar smo nekoliko od-
vrnili jezo božjo od sebe, ker smo se zadnje
čase iskreno zatekali k Tynski Materi božji
in sv. Vaclavu, ki smo pod njega varstvo na-
meravali postaviti našo armado. Od popol-
nega uničenja nas je obvarovalo spokorno
življenje in goreča molitev naših dobrih so-
rojakov...»

Primeri. Na Holandskem je danes po sebi
umevno, da nobena katoliška družina ne
bere drugega časopisa kot katoliškega. Ob
taki podpori katoliškega tiska izhaja na Ho-
landskem nič manj ko 35 katoliških
dnevnikov, med njimi daleko znani »De
Maasbode« in »De Tijd«. Znatno je tudi šte-
vilo katoliških listov, ki izhajajo tedensko po
enkrat in večkrat. 64 jih je. Poleg vseh teh
izvrstnih listov imajo katoličani na Holand-
skem še 300 raznovrstnih katoli-
ških revij (obzornikov) za znanost, umet-
nost, verstvo, slovstvo, evharistično življenje,
apologetiko, pouk, vzgojo, katehetiko, misi-
jonstvo in sociologijo.

To je krasen uspeh katoliške zavesti in
katoliškega življenja. Tam gori so pač nemo-
goči primeri, kakor pri nas, ko se dobe tako
imenovane krščanske hiše, ki imajo naročeno
Cvetje iz vrtov sv. Frančiška, zraven pa
berejo ali celo naročajo liberalni dnevnik!

Višjo šolo za Katoliško akcijo je ustanovil
nadškof Downey v Liverpoolu na Angleškem.
Ta ustanova ima namen vzgajati omikane
laike v zaporednih tečajih za katoliško apo-
stolsko delo po škofijah v Angliji. Predavanja
so naslednja: O temeljih katoliškega nauka in
katoliške pravstvenosti; o cerkveni zgodovini,
o liturgiji, o krščanskih socialnih načelih, o
dobrodelnosti in skrbstvenem delu, o šoli in
javni upravi, o misijonski vedi.

To vseučilišče ne bo skrbelo samo za
akademsko znanje, marveč bo v prvi vrsti
pripravljalo slušatelje za praktično apostolsko
udejstvovanje v kraljstvu Kristusovem.

»Vera in narodnost — roka v roki.« Nem-
ška občina Filipovo v Bački je praznovala
nedavno 175 letnico svoje naselbine. Kolonisti,
ki so došli v ta kraj za časa Marije Terezije

(1763), so povečini iz Svabske in Slezije. Pre-
bivalstvo se drži čvrsto vere in jezika svojih
očetov, živi res krščansko, zato se je pa ohrani-
lo. »To ljudstvo je globokoverno in zvesto
katoliški veri« — piše mlad kmet iz Bačke.
»Udeležba pri sveti maši in pri svetem ob-
hajilu je vzorna. Vsaka cesta, ki je speljana
do naše občine, ima razpelo (križ) v znamenje,
da je občina v varstvu svetega križa. Na naj-
odličnejšem prostoru v naših hišah visi raz-
pelo...«

Kaj se je doseglo... Ugovori krščanskih
krogov zoper kongres brezbožnikov v Lon-
donu so pripomogli, da je bil dohod brezbož-
nikov iz Sovjetije prepovedan in da so morali
drugi zastopniki zborovati sami zase, ker je
bila javnost izključena. — Na kongresu so pa
ugotovili, da ima poleg Sovjetije naj-
več brezbožnikov (en milijon od 15
milijonov prebivalstva) Češkoslovaška!
Kako upravičen je klic praškega nadškofa
kardinala Kašparja, ki poziva v najnovjšem
pastirskem pismu vse prebivalstvo sedaj okrn-
jene republike (zvezne države), naj se vrne
nazaj k Bogu in naj spozna, kaj se je grešilo
od prevrta dalje: Kako je bil Bog žaljen, ko
je bil zrušen spomenik device Marije sredi
Prage in je bila preganjana sveta Cerkev.
»Narod češki, narod svetega Vencesla-
va, vrni se k Bogu,« — kliče kardinal — »vr-
ni se k Bogu, svojemu Rešeniku! Na korist vse
države bo, če se bo poslušal naš glas vsepo-
vsod, tudi na najvišjih mestih. Naše ljudstvo
hoče nazaj k Bogu in neodpustna napaka,
pregreha bi bila, če bi se ne brigali za voljo
ljudstva.« — V pastirskem listu omenja nad-
škof Kašpar žalostno poročilo londonskega
kongresa o ogromnem številu čeških brezbož-
nikov. »Temu poročilu« — pravi — »nočemo
verjeti, toda že to je hudo, kako bo svet od-
slej sodil Češkoslovaško! — Daj Bog, da se
ves narod združi v resnici nauka Kristusovega
in se oprime sv. katoliške Cerkve, ki ga je
krepila v času največjih preizkušenj.«

»Zlate knjige.« Portugalski škofje, pred-
vsem lissabonski patriarh in vladika iz Leiríe
— kamor spada Fatima (drugi Lurd), so po-
slali vernikom pastirsko pismo, ki v njem
vernike spominjajo in vzpodbujajo, naj bi se
zopet vpeljala v družinah vsakdanja molitev
sv. rožnega venca. V zvezi s tem pozivom se
uvajajo »zlate knjige«, ki se vanje vpi-
šejo družinski očetje ali njih namestniki.
S tem zagotavljajo, da se bo po njih družin-
ah vsak večer opravljala pobožnost rožnega
venca.

67 let abstinenčnega gibanja. V prvih
dneh septembra 1938 so imeli v mestu Detroit
(Severna Amerika) 67. obletnico, odkar je
tam ustanovljeno katoliško abstinenčno gi-

banje. (»Catholic Total Abstinence Union.«) Ko so v Združenih državah odpravili prohibicijo, ki je prepovedovala uživanje opojnih pijač, se je abstinenčno gibanje nanovo poživilo. Na letošnjem zborovanju so zdržniki izrekli svoje prepričanje, da se zloraba alkohola more uspešno preganjati in odpravljati le s popolno abstinenco, če se člani zdrže vsake opojne pijače. — Zveza katoliških abstinentov je bila ustanovljena leta 1849. Njen začetnik je znani pater Matthew, irski apostol abstinentov. Posrečilo se mu je, da je nabral v enem letu čez pol milijona privržencev.

Slovesno krščevanje. Trierski škof je izdal naredbo, ki z njo zavrača navado, da se zakrament sv. krsta deli po bolnišnicah in klinikah, in naroča, naj se ta prvi in najpotrebnejši zakrament po možnosti podeli v zvezi z župnijsko službo božjo, in sicer na slovesen način. Primeren čas — pravi omenjeni škof — je v nedeljo po popoldanski službi božji.

Tri nove cerkve so posvetili zadnje meसे v Rimu, in sicer v okrajih, ki so nastali po svetovni vojni: ena je posvečena Mariji Pomočnici, druga sveti Luciji, tretja svetemu Mihaelu.

Sprejem pri sv. očetu. Sredi oktobra je bil sprejet pri sv. očetu Piju XI. lavantinski škof dr. Ivan Jožef Tomazič, da je poročal o verskem življenju svoje škofije. V avdienci je bil tudi kotorski škof Pavel Butorac.

»Sveti Janez v gorah« (Ain-Karem) se imenuje mesto na Judovem, kjer je bila po ustnem izročilu hiša Zaharijeva in je Marija pozdravila Elizabeto, nato pa prvokrat odmolila »Magnificat...« (»Moja duša poveljuje Gospoda...«.) Tam, v cerkvi obiskanja Marijinega so sedaj, ko obnavljajo to staro in častljivo svetišče, našli več zanimivih izkopnin. Delo vodi arhitekt Anton Barluzzi, ki je napravil tudi načrt za cerkev na gori Tabor, kakor tudi za baziliko getzemansko.

PO DOMOVINI.

Ljubljana je lahko ponosna, da si je izvršilni odbor za snovanje kongresov Kristusa Kralja izbral to lepo središče Slovenije za kraj svojega prihodnjega zborovanja. K letu bo torej kongres Kristusa Kralja v Ljubljani. Konec septembra so se sešli člani mednarodnega odbora v Ljubljani. Namesto umrlega škofa Scheiwiler-ja iz St. Galena v Švici, ki je bil prvi predsednik mednarodnega odbora, je vodil posvetovanja luksemburški kanonik dr. Mack. Sestavil se je spored za ljubljanski kongres, ki naj bi bil pred Velikim Šmarinom, tako da bi nekaj dni bilo odločenih bolj izbranim znanstvenikom, ki bodo proučevali, kako to svetovno med-

narodno organizacijo za okrepitev in zmago Kristusovega kraljestva na zemlji — urediti, kako vse katoličane zanjo ogreti in pridobiti. Zadnja dva dneva bi pa bila »ljudska«, ko bodo mogle množice manifestirati za Kristusa Kralja.

Mnogo dela bo imel sedaj zlasti krajevni odbor, ki si bo moral zagotoviti trdno denarno podlago. Vprašanje predsedstva je ugodno rešeno, ker je ljubljanski škof dr. Gr. Rožman ustregel želji kardinala Hlonda in prošnji pripravljalnega odbora, da je prevzel težko breme predsednika mednarodnega odbora. — Ljubljana se bo zdaj predstavila vsemu katoliškemu svetu kot važno mesto slovenskih katoličanov, ki znajo in morejo organizirati in izpeljati tudi večje kongrese. Bog daj dovolj poguma, požrtvovalnosti in blagoslova!

Za mednarodni kongres Kristusa Kralja, ki bo prihodnje poletje v naši slovenski Ljubljani, so že izbrani odseki. Delo se je že začelo, tudi denarni prispevki že dohajajo. Za tako veliko prireditev je pač v prvi vrsti potreben božji blagoslov, a zunanosti se brez denarnih sredstev ne morejo dostojno ne pripraviti in ne izvršiti, če ni dovolj denarnih sredstev. Prvi večji dar, ki so ga poslali duhovniki moravske dekanije, je imel kot spremstvo tole važno pripombo (ki jo je treba kot drugotno namero pri tako odlični prireditvi za obrambo verskih svetinj in za okrepitev skupnosti katoličanov vsega sveta nasproti sovražnikom Cerkve tudi podčrtati): »Sedaj je priložnost, dana nam od Previdnosti božje, da svoj narod v najboljšem smislu a firmo pred vsem svetom (t. j. dokažemo, da smo tudi mi kot kulturno razvit narod tu). Take priložnosti ne smemo ne zamuditi ne zanemariti!«

Novo cerkev na Rakeku je s slovesnim obredom posvetil ljubljanski škof dr. Gr. Rožman v nedeljo, 30. oktobra t. l. V svojem govoru se je toplo zahvalil vsem, ki so kakorkoli pomagali, da so Rakovčani dobili lepo hišo božjo. Prva maša, ki jo je nato daroval prevzvišeni sam, je bila opravljena za dobrotnike.

Na Sveto goro pri Gorici so bili poromali 19. oktobra t. l. zastopniki duhovnikov ljubljanske škofije s svojim škofom, prevz. gosp. dr. Gr. Rožmanom. Božja pot je veljala svetogorski Materi božji, ki se je nje čudodelna podoba med svetovno krvavo viхро umaknila na varno v ljubljansko škofijo, zdaj pa ima zopet častno mesto na velikem oltarju nove, veličastne, iz rezanega kamna zidane bazilike na vrhu skalnate višine. Obisk Matere božje pa je bil obenem združen s počesčenjem spomina bivšega ljubljanskega knezoškofa dr. Jakoba Missia, ki je umrl kot nadškof in

kardinal goriški, pa si je izvolil kotichek pri svetogorski Materi božji kot zemeljsko počivališče. Ker je letos poteklo prav 100 let od njegovega rojstva, je za to stoletnico obiskalo 30 večinoma starejših duhovnikov ljubljanske škofije svetogorsko svetišče, kjer je prevz. g. škof dr. Rožman opravil sveto daritev za pokoj rajnega kardinala in so vsi romarji molili na njegovem grobu, kakor tudi na grobu † nadškofa goriškega, našega rojaka g. dr. Fr. Sedeja, ki ima grobnico prav za velikim oltarjem. (Glej slike!)

Evharističnemu Zveličarju je posvečena nova cerkev v Magdalenskem predmestju v Mariboru na desnem bregu Drave. V nedeljo, 6. novembra 1938 je bila izročena bogoslužnemu namenu, ko jo je blagoslovil lavantinski škof dr. L. Tomažič. Tako je povečini delavsko prebivalstvo dobilo krasno novo svetišče in svoje lastno duhovno središče. Prvi župnik, ki se je s širšim odborom veliko žrtvoval za novo hišo božjo, je bivši izseljenski duhovnik Drago Oberžan. — Ustanovljena je bila obenem Evharistična družba, ki bo zbirala člane po celi škofiji in vsestransko podpirala novo cerkev.

Ob mejniku zlate maše je umrl v Celju p. Donat Zupančič, bivši večkratni provincial kapucinske province. Mnogo let je služboval v Škofji Loki, kjer je oskrbel, da je bila preslikana samostanska cerkev sv. Ane. Povsod je bil priljubljen kot izvrsten pridigar in skrben spovednik. Še v svoji bolezni, ki ga je mučila pet let, je redno prihajal v spovednico, ki je bila oblegana od spovedancev, kadar se je prikazal. Še na predvečer pred smrtjo, ki mu je nenadoma prestrigla nit življenja, se je živahno razgovarjal s svojimi soprobrati. Naj mu bo Bog bogat plačnik!

Za mejami. Na župnijo Kred pri Kobaridu je bil umeščen Oskar Kogoj, kaplan v Št. Petru pri Gorici. Oskrboval bo tudi duhovnijo Staro selo. — Za dekana in župnika v Idriji je bil umeščen msgr Al. Filipič, doslej dekan v Grgrarju pri Solkanu. — V Vrabčah na Ipavskem je nastavljen kot župnijski upravitelj J. Dorbold, beneški Slovenec; nekaj mesecev je služboval kot vojni kurat v Abesiniji.

Ljubljanska škofija. 20. oktobra je umrl v Mali Loki pri Ihanu Fr. Pavlin, župnik v p., star 77 let. Zadnja njegova služba je bila pri Sv. Vidu nad Cerknico, kjer je bil 18 let. Več ko tri leta je mnogo trpel in še maševati ni mogel. R. i. p.! — 22. oktobra t. l. so pokopali na Brezjah telesne ostanke † Petra Koprivca, bivšega župnika na Breznici. Pred meseci se je poslovil od svoje župnije, da bi v miru in v molitvi ob prestolu Marije Pomocnice na Brezjah preživel večer življenja,

ki mu pa je bil kratko odmerjen. Pokojnik se je v službah žrtvoval le za cerkev, šolo in vzgojo. Bil je tudi velik prijatelj misijonov. Za Dejanje sv. detinstva Jezusovega je pošiljal znatne zbirke. Bog mu obilo povrni!

Lavantinska škofija. Konec oktobra je umrl v Ljubnem ob Savinji vzor vestnega in gorečega duhovnika: župnik Jožef Krančič, dekan gornjegrajskega okoliša. Najprej je rajni služboval v tržaški škofiji. Ko so bile nastale v Ricmanjih verske razdrtije, je bil poslan v to župnijo, da je vernike pomiril in spravil s Cerkvijo. Do konca svetovne vojne je vztrajal v Repentabru; ko se je, kakor mnogo drugih slovenskih duhovnikov, moral umakniti italijanski oblasti, ga je † škof dr. Karlin nastavil v Gornjem gradu. Od tam je prišel 1922 v Ljubno, kjer je ostal do smrti.

Pokojni je bil res pobožen in goreč duhovnik, ki je z vso vnemo vodil razne cerkvene organizacije in ustanove. Župljani so ga mogli videti, kako je vsak dan dopoldne in popoldne obiskoval Najsvetejše. Skrbel je zlasti za dobro vzgojo šolske mladine, odraslim je preskrbel lep društveni dom, ki je bil blagoslovljen 8. septembra 1938. Obnovil je s pomočjo dobrih faranov župnijsko cerkev in tri podružnice. R. i. p.!

Velika zamisel se uresničuje. Četudi ni zbrana potrebna vsota za zidanje Baragovega semenišča, se je vendar z zidarskim delom na prostoru starega, opuščenega ljubljanskega pokopališča začelo že sredi poletja 1938. Središčni del, velika dvorana in skupna kapela s pritklinami, je sedaj v surovem stanju že dodelan. Temeljni kamen pa je bil blagoslovljen dne 16. oktobra 1938. Spominska plošča, ki je bila vložena, ima napis:

»Ko je vladal katoliško Cerkev sv. oče Pij XI., Jugoslavijo pa v imenu mladoletnega kralja Petra II, princ Pavle, je prevz. gosp. dr. Gregorij Rožman, škof ljubljanski, dne 16. oktobra 1938 v trdnem zaupanju v Gospoda, najvišjega arhitekta, položil temeljni kamen Baragovemu semenišču, in v spomin na to zazidal to, vrezano v svinec, v temeljni kamen. Zgradbi je dal lice arhitekt Jožef Plečnik.«

V svojem nagovoru je prevzvišeni g. škof izrazil prošnjo, naj bi dobrotni Bog, ki je v njega imenu bilo to delo začeto, veliko zidavo blagoslovljal, da se bo srečno izvršila.

Bogoslovec V. letnika je izražal zahvalo prevzvišenemu g. škofu, kakor tudi vsem dobrotnikom, ki pomagajo graditi novi dom bogoslovcem.

Javna kapela sv. Vincencija Pav. v Zeleni jami v Ljubljani. Dne 18. sept. t. l. se je vršila v Zeleni jami pri Ljubljani lepa slovesnost, ko je prevz. g. škof dr. Gr. Rožman blagoslovil

javno kapelo poleg mladinskega zavetišča, ki ga zida Vincencijeva konferenca Srca Jezusovega v Ljubljani za revno in siromašno dečo. Kapela je posvečena velikemu apostolu krščanske ljubezni do bližnjega sv. Vincenciju Pavelskemu. Tako ima ta veliki prijatelj siromakov svoje svetišče v največjem delavskem okraju Ljubljane. Kapela je precej velika, saj je dolga 20 metrov, široka pa 10 metrov in je približno ena tretjina velike bodoče cerkve, ki je v načrtu. Prebivalstvo Zelene jame in okoliških vasi ima sedaj v svoji neposredni bližini priliko, da zadosti svojim verskim dolžnostim. (Glej sliko!)

Vrhovci pri Ljubljani. V prijazni predmestni vasi Vrhovci, kjer je nastala zadnji čas cela nova naselbina ličnih hiš, so vaščani s prispevki svojimi in dobrih src postavili lepo kapelico na čast Materi božji. Kip Marijin je izgotovil kipar P. Kogovšek.

Dne 18. septembra 1938 smo imeli slovesnost blagoslovitve. Župnik dobrovski gosp. J. Klopčič, ki sta mu asistirala župnik gosp. p. Teodor Tavčar z Viča in domači kaplan g. dr. Tom, je imel slovesnosti primeren, presrčen nagovor. Priporočal je navzočim, zlasti delavstvu, naj ostanejo vsikdar zvesto vdani Mariji, ki so jo izbrali za svojo srednico in priprošnjico. Po litanijah z ljudskim petjem je bilo darovanje za kapelico, da jo bo mogoče docela izvršiti, za kar občani tudi tem potom še prosijo novih dobrotnikov.

MARIJINE DRUŽINE

Krona 12 zvezd.

Blaženi Alanus je po posebnem razsvetljenju označil Marijino razmerje do nas takole:

1. Marija prejme prav gotovo od Boga vse, kar želi.
2. Bog je usmiljen vsakomur, ki zanj Marija prosi.
3. Marijina priprošnja ima odločilen vpliv na življenje človekovo.
4. Marija grešnike bolj ljubi, kot more človek ljubiti svojega bližnjega.
5. Marija je tako zavzeta za zveličanje grešnikov, da bi bila pripravljena sprejeti v zadoščenje za vsakega grešnika vse muke sveta, če bi Bog zahteval.
6. Najmanjša usluga, ki jo izkažeš Mariji, več zaleže, kot vse, kar storimo svetnikom na čast.
7. Za Marijo je že ena sama »Zdravamarija«, ki jo pobožno odmoliš, najdragocenejši dar.
8. Kolikor je nebo večje kot nebesne zvezde, toliko prekaša Marija svetnike po usmiljenju do nas.

9. Kolikor sonce zemlji bolj koristi kot vse zvezde, toliko je priprošnja Marijina močnejša in izdatnejša kot priprošnje vseh svetnikov.
10. Z veseljem, ki ga napraviš Mariji, razveseliš vse svetnike.
11. Veselje, ki ga napraviš svetnikom, se primerja vrednosti srebrá; usluga, ki jo storiš Mariji, je podobna zlatu.
12. Marija rešuje vsak dan duše iz vic.

Brezmadežna

*Brezmadežna, če nate mislim,
mi stopi v dušo limbarjev prelest,
devištoa vonj me čudežno objema,
in osrečuje sredi zemskih cest.
In vsaka misel lepša, blažja
povrača se od tebe, ti Najdražja.*

*Brezmadežna, če tebe gledam,
zaslutim blaženstvo nebes,
poslušam pesmi srečnih čistih,
strmim v nebeških luči kres.
Kako bi zemlje žejno bilo
oko, ki v tebe kdaj se je vtopilo?*

*Brezmadežna, če tebe ljubim,
ugasne ogenj vseh želja;
kako bi prah ljubila duša,
ki biser biserov pozna?
V ljubezni duša vsa je tvoja,
Brezmadežna, saj ti si mati moja.*

M. Elizabeta.

Sp. Idrija. Dne 2. oktobra 1938 je poteklo 40 let, odkar je † župnik Ivan Juvan ustanovil v Sp. Idriji deklško Mar. družbo. Prvi shodi so se vršili v kapelici na Marofu. V 40 letih je bilo 46 sprejemov, sprejetih pa 238 deklet. Od teh se je poročilo 57, v samostan odšlo 12, v večnost se jih je preselilo 22, prestopilo zaradi izselitve drugam 25, izključenih oziroma izstopilo, ker se niso čutile poklicane, 76. Sedanje stanje družbe je: 46 družbenic in ena kandidatinja. Na rožnovensko nedeljo je bilo na novo sprejetih 5 deklet. Kot priprava na 40 letni jubilej je bila dvodnevnicna, ki jo je vodil g. Anton Krapež, župnik v Otaležu. — V govorih je pokazal družbenicam pomen Marijine družbe za današnji čas in navduševal družbenice k zvestobi do Marije. Naj bi ta 40 letnica poživila vse članice v zvestobi do Marije, druga dekleta pa zdramila do prepričanja, da je častno in koristno biti članica Marijine družbe!

Število družbenic za tako veliko faro, kakor je spodnejdrijska, ni veliko. Vzrok je

deloma v tem, ker je župnija zelo raztresena, deloma pa bo gotovo tudi v tem, ker nekatera dekleta le preveč čutijo oni nesrečni strah pred ljudi, ki smo ga že dostikrat ošibali in grajali. Poněkod pa se še vedno dobe starši, ki svojim hčeram branijo pristopiti k družbi. Je pač več ljubezni za posvetne stvari kot pa za Marijo! Kdo naj razume ta »narobe-svet«! Saj vendar vemo, da je skoraj ni lepše cerkvene organizacije, kot je Marijina družba. Toda glejmo tudi na nje dušno korist; zato kličem v spomin vsem, ki Mar. družbe ne marajo poznati, ali so o njej napačno poučeni, znano rečenicu: »Marijin otrok ne bo pogubljen.«

Ne razumejo, ali pa so napačno — iz kalnih virov — poučeni... Kdo, kateri?... Dostikrat se zgodi, da tudi starši, ki še kolikor toliko krščansko žive, ne vidijo radi, ko se hočejo njih sinovi ali hčere oprijeti Marijine družbe. Morda jih celo zadržujejo s pretvezo in z umišljenim predsodkom, da gre v Marijinih kongregacijah za politiko in politične namene. Naj zvedo in naj jim bo povedano, da je »politika« kongregacije izražena v pravih, ki pa niso povzeta iz — mišljenja in naltolcevanja in obrekovanja proticerkvenega časopisja, ampak iz dušnopastirske brige sv. Cerkve. Pravila Marijinih družb imajo pri vprašanju »Kaj je bližnji cilj kongregacije?« — tale odgovor: Cilj kongregacije je: 1. posebno Marijino češčenje; 2. samoposvečenje; 3. apostolsko delo v službi bližnjega.

Še krajše pa označujemo namen Marijine družbe z geslom: »Po Mariji k Jezusu!«

To je »politika« Marijinih družb, ki se je nekateri tako boje. Ako se te in take »politike« boje, potem moramo sklepati, da se boje potov do zveličanja.

Če govorimo o »samoposvečenju« s pomočjo posebnega Marijinega češčenja, ni misliti, da spadajo v Marijino družbo samo svetniki. Samoposvečenje pomeni, da morajo člani in članice skrbeti za poglobitev in spolnitev verskega življenja. Človek, ki komaj in za silo izvršuje verske dolžnosti, ne spada v kongregacijo. V Mar. družbi hočemo takih izvoljenih oseb, ki streme in si prizadevajo doseči nekaj več kot to, kar je nujno potrebno v katoliški Cerkvi. Povprečnosti kongreganist ne sme poznati; kajti le oni družabnik, ki raste v svetosti in popolnosti, more izvrševati to, kar velevala pravilo Mar. družb na tretjem mestu: »Apostolsko delo v službi bližnjega.«

OPAZOVANJA

Svetovno naziranje, svetovni nazor. Kaj je to in kateri je pravi? Kolikokrat izgovarjajo danes to rečenicu in sicer tako, kakor

da je vseeno, katerega nazora se človek oprime in drži. Kaj se torej pravi, imeti svetovno naziranje? Bivši berlinski škof dr. Bares je to vprašanje takole razložil: Imeti svetovno naziranje se pravi, vsa vprašanja, ki se z njimi resen človek peča, gledati in presojeti z gotovega, trdnega stališča, nanja odgovarjati in jih razreševati sigurno, določno, jasno. Samo dvojno svetovno naziranje je mogoče: ali da pravim, verujem v Boga in se ga oklepam, ali pa tega ne storim. Imamo torej samo božje svetovno naziranje, ali pa brezbožno svetovno naziranje.

Sodobna kriva vera. Svoje razmerje do verstva je najvišji predstavnik narodnega socializma v Nürnbergu takole označil: »Mi nimamo nikakih prostorov za pobožnjaštvo, ampak dvorane za narod. Mi nimamo svetišč, ampak samo stadione za šport. Mi izvršujemo službo božjo na ta način, da slavimo človeka kot bitje na čelu našega načrta. Naše bogoslužje je češčenje tega, kar je prirodno in zato božanstveno.« — V teh besedah je izražena »vera« novodobnega poganstva. Znani Rosenberg je v nekem govoru celo zaklical: »Katoliška kakor tudi protestantska cerkev v sedanji obliki bo in mora izginiti iz življenja nemškega naroda«; to da je mnenje njegovo in tudi mnenje »voditelja«. — Zgodovina pa drugače uči: Država, ki se opira na tako zmaljeno vero, je na trhljih nogah. »Ako Gospod ne zida hiše — se zastoj trudijo zidarji.«

Trezno in resnici ustrezajočo sodbo o komunizmu je zapisal nedavno Karel Čapek, eden najboljših čeških književnikov. Čapek spada v vrsto onih razsodnih pisateljev, ki zavračajo brezsrčni kapitalizem, od komunistov pa nikakor ne pričakujejo rešitve, marveč enako ali še hujše zlo.

K. Čapek vprašuje samega sebe: »Zakaj nisem komunist, ko je moje srce na strani siromašnih?«

Odgovarja pa med drugim takole:

Z buržuji (meščanski imoviti sloji), ki ne morejo ali ne marajo pomagati revščini, ne maram imeti nič skupnega. Toda enako mi je tuj tudi komunizem, ki nosi namesto pomoči zastavo prekucije. Komunizem hoče vladati, ne pa reševati; njegovo geslo je moč, ne pa pomoč. Zanj siromaštvo in beda ni neznosna muka, ampak dobrodošlo nadomestilo (rezerva) mračnih sil, ki iz njih izvira jeza in mržnja...

Ne morem biti komunist, kajti komunistična morala (nравstvenost) ni morala pomoči. Komunizem prorokuje, da hoče poraziti socialne razrede, ne govori pa, da hoče uničiti socialni nered...«

To so misli človeka, ki ne nosi škofovske mitre na glavi in ki ne spada v vrsto »trdovratnih in zakrknjenih klerikalcev« — kakor naši nasprotniki počaščajo dobre in zgledne katoličane.

POGLED NA MISIJONSKO POLJE

Glui za misijonstvo. Vsem, ki iz kateregoli vzroka v nemar puščajo podpiranje misijonskega gibanja med pogani, v premislek samo tole: »Vprašanje misijonov — je vprašanje ljubezni do Kristusa in do neumrjochih duš. Ta ljubezen pa v nas ne sme zamreti. Ta ljubezen, ki nas bo zveličala, je pa iznajdljiva in bo že našla še kje kako drobtino tudi za misijone ali pa se bo odkupila z gorečo molitvijo v misijonske namene. Ta ljubezen bo odrinila kakšno malenkost za prospeh misijonov na ta način, da omogoči šolskim otrokom pristop k tako koristni mladinski misijonski ustanovi, — k »Dejanju svetega Detinstva Jezusovega«.

Škofijsko vodstvo oskrbi vsako leto dne 28. decembra, na god nedolžnih otrok misijonski dan za mladino ljubljanskih šol v uršulinski cerkvi. Opozarjamo že zdaj starše in vzgojitelje na to mladinsko cerkveno prireditvev.

RAZNO

Duhovne vaje na Mali Loki pri Ihanu bodo kot priprava na božične praznike za dekleta od 17. decembra do 21. decembra. Čista srca najlepše praznujejo sveto noč in duhovne vaje vam bodo pomagale, da bodo vaše duše čiste. Priglasite se takoj na naslov: Dom Brezmadežne, Mala Lokka pri Ihanu, p. Domžale.

Češkoslovaški samostan v Jeruzalemu. V Brnu imajo palestinsko društvo, ki je kupilo na pobočju Oljske gore primerno zidavo in nekaj sveta, od koder je lep razgled na Jeruzalem. Tam so postavili samostan in zidali prostorno kapelo, kjer se bodo neprestano opravljale molitve in spravne pobožnosti za češkoslovaški narod. Kapela bo obenem nekaka zbirka češkoslovaške cerkvene umetnosti.

Tako pravijo, da je 75% vsega današnjega kapitala v židovskih rokah. Židov pa naštevajo vseh skupaj samo 14.000.000. Če uvažujemo stari pregovor »Denar — sveta vladar«, lahko uvidimo, kdo prav za prav vodi svetovno politiko in zakaj je svetovna politika protivna katoliški Cerkvi. S svojim denarjem so židi osvojili svetovni tisk, kino, bankarstvo, velike stranke in vlade. Ali nismo nedavno čitali, da je med voditelji, ki so se polastili s strašno in nadvse krvavo revolucijo vrhovne oblasti na Ruskem, večina židov! Ni čuda, če si priza-

deva ta tiranska krutovlada, da bi zatrla vse, kar je krščanskega. — In ali nima v Mehiki glavne krivde na sedanjih žalostnih pojavih — vprav kapitalizem!? — Ali je treba še dokazovati, kako nujno je, da se katoličani vsega sveta združujemo, da ustvarjamo in podpiramo katoliški tisk, katoliške časopise! Že to kratko razmišljanje nas prepričuje, kako bi morali vsi katoličani s srcem delati za svetovno družbo »Regnum Christi«.

»Zakaj sem bil svobodomislec in socialist?« Na to vprašanje je odgovoril neki Alfonz Kauer v posebni knjižici. V njegovem odgovoru so navedeni človeški razlogi skoraj vseh ljudi, ki se prištevajo danes med svobodomislece, brezverce, socialiste. Vzroki, ki jih našteva so: Domača hiša (slaba vzgoja), stiska, zagrenjenost, brezdelnost, pritisk od drugih, občevanje z brezbožniki in zapeljivci, slabo branje, napolizobrazba, kljubovanje, nepoznanje in slabo znanje krščanskih resnic, nepoznanje krščanstva in katoliške Cerkve. — To so vzroki. S tem pa ni rečeno, da pred Bogom opravičujejo, ker vsebujejo povčini lastno zadolženje.

Ko bi se ves svet oprijel vodstva katoliške Cerkve, ki se ravna po vodilnem nauku Kristusovem o ljubezni in pravičnosti, bi se vsi zgoraj navedeni človeški razlogi razpršili. Zavladalo bi zadovoljstvo in blagostanje, v kolikor o zemeljski sreči moremo govoriti.

Zdaj vemo, »da se bori armada, ki je v službi antikrista, v dveh bojnih vrstah. Načeljujejo židje, ki so kumovali pri vsakem brezbožnostnem gibanju počenši na Golgoti — do današnjega brezbožnostnega komunističnega gibanja. Judje so kakor rojeni vojskovodje framasonov (svobodnih ložinih bratov) in komunistov. Skrivnost, ki z njo dosega uspehe, je kapital in tisk. S tem orožjem osvajajo svet in vladajo kot diktatorji narode.«

Ali imamo kakšno moč proti tej sili? — Imamo. Poleg molitve moramo organizirati katoliški tisk, urediti svetovno katoliško časopisje, zlasti dnevno; naša svetovna bojna organizacija pa je in bo »Regnum Christi«, — društvo »Kraljestvo Kristusovo«, ki ima lastno glasilo in bo sklicalo leta 1939 svetovni kongres v Ljubljano.

NAŠE SLIKE

Na ovitku novembrske številke: Slika predočuje stolno cerkev sv. Evtalije v »rdeči« Barceloni na Španskem. Danes je to milijonsko mesto še vedno gnezdišče sovjetsko-komunistične vlade, ki nje milica ruši in požiga svetišča ali jih pa spreminja v skladišča in kinogledišča; zato se ne bomo več čudili, pač pa zgražali, če slišimo, da je

ta kras cerkvene stavbe spremenjen v posvetne namene. Enaka usoda je zadela tudi lepo svetišče, ki ga kaže ovitek dvanajste številke. Ta prečudna, v fantastičnem slogu sezidana, a še ne docela dovršena cerkev, je bila postavljena po umetniški zamisli stavbenika Gandija, ki je povezal razne cerkvene sloge v enoto. Zdaj je oskrunjena. Kaj imajo komunisti — rušilci vere, kulture in umetnosti — od tega!

IZ KRALJESTVA SVETE LJUBEZNI

Malenkosti. Sveti Frančišek Sal. je nekoč izrekel tole pomenljivo resnico:

»Dostikrat si laskamo, kakor da smo dobri angeli, pa pozabimo skrbeti, da bi bili dobri ljudje.« Nato nas pa opozarja, kako se lahko vsak dan vežbamo v tistem junaštvu ljubezni do bližnjega: če smo n. pr. prijazni do čmernih ljudi, če potrpiamo, ko nam kdo kaj žalega stori, se ne razburimo, ko nam kdo kaj poškoduje, raztrga, razbije. Koliko priložnosti za dela ljubezni in usmiljenja se nam nudi vsak dan! Pomislimo, kolikokrat lahko kaj dobrega svetujemo, saj je toliko ljudi, ki si ne znajo pomagati. Dobra beseda, pozdrav, kratko pisemce — vse take malenkosti so pred Bogom zlata zrna za nebeško krono. Ali ne obljublja Kristus plačila v nebesih celo za kupico hladne vode, ki jo natočimo v ljubezni in damo žejnemu!

Za velika, odlična, pozornost vzbujajoča dela, ki jih nekatéri pričakujejo, najbrž ne bo ne časa ne prilike. Zato pa izvršujemo mala dobra dela vsakdanjosti. Najmanjše delo ljubezni je večje kot največja beseda ljubezni brez dejanja; pa je tudi večje, kot največje, kar se izvrši brez ljubezni. »Ne čakajmo na čas, kajti tudi čas nas ne čaka« — je rekla sv. Katarina Sienska.

ODGOVORI

V. A.: Ali se moreta dve maši v eno združiti?

Cerkev zahteva, da se udeležujemo svete maše ne samo kot celotne daritve, ampak tudi kot liturgične (bogosluzne) celote. Zato pa ne zadosti zapovedi, če bi kdo hotel strniti iz dveh maš, ki se opravljata istočasno na dveh oltarjih, prvo in drugo polovico, tako da bi skušal paziti na evangelij in darovanje pri enem oltarju, istočasno pa na povzdigovanje in sv. obhajilo svete maše pri drugem oltarju. Sv. maša je ena celotna daritev iz zaporednih sestavnih delov; če hoče kdo paziti obenem na več delov, ni deležen celotne daritve.

Zadostil bi pa najbrž dolžnosti, kdor bi bil pri maši enega duhovnika do povzdigovanja, nato pa od začevši s povzdigovanjem dalje pa do konca pri sveti daritvi, ki jo opravlja drug duhovnik; ne bil bi pa brez malega greha, če bi to nalašč storil.

C. S. J. Vaši dve pesmici — poslani za »Bogoljuba« — sta nekaka celota in spadata miselno skupaj. Jedro je bilo že večkrat predmet pesniških tvorbo.

Prva pesem nima ne enotnega merila, ne dobrih rim. Misli morajo voditi, ne iskanje rim. V pesmi govorite, da ste si ustvarili v duši vzorov stotero. Precej jih je bilo, ko pomeni vzor nekaj popolnega in vzvišenega! Nato pa pravite, da se je vse razbežalo in izgubilo...

V kiticah bi se morali držati pri isti pesmi istega merila.

Z. Z. Naštete dušne težave kar brez strahu in obotavljanja razložite spovedniku, temu ali onemu, pa boste dobili točno pojasnilo in mir vesti.

DOBRE KNJIGE

Katoličani in različne vere. (Dr. Al. Odar. — Fantovska knjižnica. Zv. 20. 1938.)

Močno potrebna je bila knjižica »Katoličani in različne vere« zlasti za nas Slovence; saj živimo v državi, ki je v verskem oziru precej mešana. Z drugoverci se dan na dan srečujemo, zato je treba reševati mnogo vprašanj, ki se tičejo razmerja med katoličani in pripadniki raznih veroizpovedi.

Gospod univ. prof. dr. Odar je točno, jasno, pregledno in umevno opisal ne samo vse nekrščanske in krščanske vere, verske razlike, marveč je tudi pojasnil, da je katoliška Cerkev edino prava, od Boga ustanovljena verska družba, in da prestopa iz nje v nekatoliško krščansko vero ne dovoljuje, marveč ga ima za zločin, ki ga čakajo hude kazni.

G. pisatelj razlaga dalje, kaj je verska strpnost, ki jo ločimo v teoretično in praktično in državopolitično. Katoliška Cerkev, ki se zaveda, da je njen nauk resničen, mora biti teoretično nestrpnna; kajti zmota nima in ne more imeti pravice do obstoja. Katoliška Cerkev ne more imeti vsake vere za enako resnično in pravo. Drugo je praktična strpnost, t. j. spoštovanje, katero smo dolžni po zapovedi ljubezni do bližnjega vsem ljudem, tudi drugovercem. »Pobijajte zmote, ali ljubite nje, ki se motijo.« (Sv. Avguštin.) Strpni moramo biti do ljudi, ne pa do nauka, ki je zmoten.

Kratko in krepko g. pisatelj odgovarja na vprašanje: Katera vera je prava? — Ugotoviti je predvsem treba: a) da niso vse vere dobre in prave; b) da je mogoče spoznati, katera vera je prava; c) da je potrebno spoznati, katera vera je prava.

Da vse vere ne morejo biti enako resnične in pravilne, je tako jasno, kakor $2 \times 2 = 4$. Ker si vere nasprotujejo, je gotovo, da mora le ena biti popolnoma pravilna. Trditev, da so vere pač pota k Bogu, ena krajša, druga daljša in z ovinki, je napačna, kajti Sin božji je razodel vso resnico in povedal dolžnosti, ki jih je treba izvrševati, če se hoče človek zveličati. Tu ni nobenih ovinkov in stranpoti. Ali sprejmeš vero, ki jo je Kristus učil, ali je ne sprejmeš.

Katoličanom bi o vsem tem ne bilo treba pripovedovati, ker je vse to znano iz Katekizma. Koristno pa je ponovno to poudariti, da ne bi koga zavedlo usodno moderno govorjenje, da so vse vere dobre, čeprav ne enako dobre.

Močno potrebna je tudi razprava o mešanih zakonih, zakaj jih Cerkev prepoveduje in kdaj more dati spregled.

G. pisatelj se je tudi dotaknil vprašanja, zakaj nekateri odpadejo od edino prave katoliške Cerkve Kristusove. Odgovor: Večinoma zaradi ženitve. — S takim odpadom sami sebe slepe in se zapletejo v težke pregrehe...

Knjižica je — kakor je že iz teh podatkov razvidno — sila poučna in potrebna. Želimo le, da bi se razširila po vseh naših domovih!

Pet let je minilo, odkar prihajajo kot drobne lastovičke »Salezijanske knjižice« ena za drugo na svetli dan. Že na zunaj so prikupljive v svojih pisanih oblikah: ena s pomenljivo naslovno sliko, druga z značilnim simbolom, tretja s portretom znane osebnosti, vse pa v lahkem sočnem slogu in jedrnatem jeziku. In koliko lepih melodij so nam zapele te lastovičke! Pele so nam pesem: o božjih sledeh v naravi, o pustu in postu, o naši domačiji, o zlu, o lažnih prerokih in podobno... Ob času priprave in praznovanja tako veličastnega Evh. kongresa v Ljubljani so nam govorile v letu 1935: o sv. maši, o zadnji večerji, o daritvi nove zaveze, o kruhu iz nebes, o svetih snoveh itd. Posebna značilnost salezijanskih knjižic-lastovičk je ta, da skušajo peti melodijo, ki je prikupna sodobnemu človeku. Zato najdemo v njih odmeve iz življenja: rdečega rudarja, o izletu v Rusijo, o rdečih golfuljah, o revoluciji v Španiji, o framasonih, o boljševiskih protiverskih nakana... Kaj rade vpletajo v svoje melodije opevanje svetniških herojev kot so: Janez Bosko, Pashal, Tomaž Mor, Mama Marjeta Zorž, nadškof Jeglič in slični. Pa salezijanske knjižice-lastovičke ne pojejo samo pesmi, ki morejo na splošno vsakogar zanimati; še so posebej prijatelje mladih ljudi. Zato pojejo pesmi: o zvezdi Evi, o izgubljenem poklicu, o čistem rodu, o ljubki Anici, o mladi akciji, o Ivančku, Jezusovem ljubljénčku, o Mihčevih zgodbah, o Alojziju Gonzagu.

Zares! Koliko zanimive snovi je nagromadene v lepi obliki z lahko tekočim jezikom v teh drobnih knjižicah. Živahne so v odgovorih na življenjska vprašanja, podobno kot kinematografske predstave v filmu.

Zal le, da mnogi teh knjižic ne poznajo, ali pa jih celo odpravijo. V njih je obdelanih mnogo vprašanj, ki se dajo s pridom porabiti za cerkvene govore, za društvena predavanja i. dr. Gotovo je, da bi te knjižice še ta in oni z zanimanjem prebirali, če bi mu prišle v roko. Zato pa nanje opozorimo. Res, hvaležni moramo biti salezijancem, da jih izdajajo.

Skušajmo knjižicam odpreti vrata zlasti v one družine, ki so Božu in Cerkvi več ali manj odtujene!

Naročajo se: Vodstvo salezijanskega sodruštva, Rakovnik, Ljubljana. Cena posamezni knjižici je le 1 dinar. J. Filipič.

Božu hvala! Tak naslov ima majhna molitvena knjižica, ki jo je sestavil msgr J. K. Vreže, profesor in katehet v p., Maribor. — Katoliška založba J. Steinbrenner. Zaloga in prodaja: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru. — Na platnici ima napis: Spomin na sv. birmo. (Str. 160.)

Po tem označilo je ta mašna knjižica namenjena birmiskim otrokom. Po vsebini bi v tem primeru želeli nekoliko drugačno uredbo in vsaj pouk in navodilo za prejem svete birme, česar pa pogrešamo. Tudi spovedne in obhajilne molitve imajo bolj pičel prostor. Glavno pozornost je g. sestavitelj posvetil sveti maši. Razlaga sv. maše ima rdeč tisk, molitve so v navadnem tisku. Obredi svete daritve so na vsaki strani objasnjeni s čednimi barvastimi slikami, ki predočujejo oltar z mašnikom pri dotičnem obrednem delu sv. maše, hkrati pa tudi trpljenje Kristusovo. Med mašnimi molitvami je to trpljenje razloženo v drobnem tisku.

Vse to navodilo bi kaj na hvalo prišlo učencem meščanskih, srednjih in višjih razredov osnovnih šol, ko jim katehet razlaga obrede sv. maše.

Mali učenci se bodo pa kolikor toliko motili, ko bodo namesto molitev brali razlago mašnih

obredov in trpljenje Kristusovo ter bodo tako zastali za mašnikom.

Vezava je rahla. Papir lep in trpežen, tisk prikupljiv. Cena rdeči obrezi 22 din, zlati obrezi 24 din, v usnju 32 din.

Oče naš — v slikah. Samozaložba J. Dolžan, Ljubljana. Za pojasnilo otrokom, ki se uče te najlepše Gospodove molitve, uporabljamo ponazorila, slike. Cirilova tiskarna in prodajalna v Mariboru razpečuje tako učilo za Očenaš v slovenskem jeziku in v slovenskih izvirnih slikah. Vsaka prošnja v Očenašu ima svojo sliko in kratko pesmico, ki pa ne zajame pri vseh prošnjah vse vsebine. Prav tako tudi slike ne izražajo točno tega, kar prosimo v prošnjah. Pri 4. prošnji n. pr. kaže slika dečka s kosom kruha in sejavca. To je samo del prošnje; dušni kruh je slikar prezrl. — Herderjeva založba je izdala vzorne slike k Očenašu v folio-obliki in v bakrotisku. V njegovi zbirki predočuje slika za 4. prošnjo sejavca in branača na polju; v ospredju (kot važnejše ponazorilo) pa je narisana pridigar s poslušalci, zraven pa duhovnik, ki obhaja vernike, deli dušni kruh. — Slike za 5., 6. in 7. prošnjo so nepopolne in izražajo samo to, kar je naravnega v prošnji. — S tem ne maramo krajšati pomembnosti tega domačega poizkusa. Hoteli smo le opozoriti, da bi pri takih učilih, ki posegajo na versko polje, treba za sodelovanje povabiti n. pr. katehetsko ali umetniško društvo. Cena 24 din.

Koledarji za L. 1939. Uredništvu so bili poslani naslednji koledarji: 1. Ave Maria. Izdali slovenski frančiškani v Ameriki. (Lemont, Illinois.) Stane 50 c. — 2. Klaverjev misijonski koledar. Oskrbela Družba sv. Petra Klaverja (Metelkova 1, Ljubljana). Stane 5 din. — 3. Misijonski koledarček za mladino. Razpošilja ista družba za ceno 3 din.

ZA SPREMSTVO 12. ŠTEVILKI »BOGOLJUBA«

Završili smo z božjo pomočjo 36. (42.) letnik. V zaupanju na božji blagoslov in na zvestobo starih, pa na številen odziv novih naročnikov, ki jih bodo apostoli dobrega tiska pripeljali v našo skupnost, se bo uredništvo s podvojeno silo in vnemo lotilo novega letnika.

Da se boste vsi, ki radi prebirate naš list, zavedali, kako važno in potrebno opravilo izvršujete, če širite dober, krščanski družinski mesečnik, kakršen je »Bogoljub«, preberite prav pazljivo razpravo v današnji številki »Bogoljuba« na strani 268: »Najnujnejša dobrodelnost«!

K vsebini tega članka nimamo drugega dostaviči kot tole: Pojdi in naredi tudi ti tako, kakor ti svetuje!

Prihodnja, t. j. prva številka za leto 1939, bo izšla še pred božičnimi prazniki.

Uredništvo.

VSEBINA: Clanki: Bilanca božjega kraljestva. (Jos. Šimenc.) — Poslanstvo Bernardke. Ob 80 letnici Mar. prikazovanj v Lurdu. (Dr. I. F.) — Najnujnejša dobrodelnost (A. C.) — Jaslice — stare in nove v Predosljih. (Ign. Zupanc.) — Kaj menite? 12. Jezum se... (J. Langerholz.) — Skrivnostni klobuk. Povest. (Frenken-Janko Moder.) Konec. P es mi: Gospod je blizu (Gr. Mall.) — Počival si... (Marija Brenčič.) — Brezmadežna. (M. Elizabeta.) — Iz življenja Cerkev: Po svetu, po domovini, Mar. družine. — Opazovanja. — Razno. — Iz Kraljestva svete ljubezni. — Dobre knjige. — Odgovori. — Odpustki. — Dnevni nameni.

Cena »Bogoljubu«: na umetniškem papirju 30 Din, na navadnem 20 Din; v Nemčiji 2 Rm; v Italiji 10 Lir, v Čehoslovaški 15 Kč, v Franciji 12 Fr., v Ameriki 050 Dol. letno. — Izhaja mesečno.

Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljubu« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljubu« v Ljubljani.

Koledar apostolstva molitve za december 1938.

Glavni mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu Piju XL: | Misijski mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu: Apostolat za spreobrnjenje Judov. | Katoliške šole na Japonskem.

Mesečni zavetnik: Ambrozij, škof in cerkvenl učitelj (7).

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno čiščenje sv. Rešnjega Telesa	
			Ljubljanska škofija	Lavantinska škofija
1	Četrtek	Eligij, škof	Jesenice	Dobrovnik
2	Petek	Bibijana, dev., m.	Boh. Bistrica	Turnišče
3	Sobota	Francišek Ks., sp.	Lj. Mar. misijon	Celje, Sv. Danijel
4	Nedelja	2. adv. Barbara, dev.	Zagorje ob Savi	Celje, Sv. Danijel
5	Poned.	Saba, opat	Metlika	
6	Torek	Nikolaj, škof	Novo mesto	Celje, M. cerkev
7	Sreda	Ambrož, e. muč.	Mošnje	Limbuš
8	Četrtek	Brezm. sp. M. D.	Ljublj. stolnica	Ruše
9	Petek	Peter Furije, škof	Kamnik	Sv. Lovrenc n. Poh.
10	Sobota	Lavret. M. B.	Kokra	"
11	Nedelja	3. adv. Damaz, p.	Studeneč	Puščava
12	Poned.	Otilija, dev. muč.	Šk. Loka, uršul.	Marib., Sv. Magdal.
13	Torek	Lucija, dev. muč.	Dražgoše	"
14	Sreda	† Spiridijon	Grahovo	"
15	Četrtek	Kristina, dev.	Zagradec	Sv. Duž, Ostri vrh
16	Petek	† Evzebij, s. m.	Adlešiči	Sv. Križ p. Mar.
17	Sobota	† Lazar, škof	Sorica	Selnica
18	Nedelja	4. adv. Gracijan	Turjak	Gor. Sv. Kungota
19	Poned.	Urban V., papež	Lipoglav	Sv. Marjeta ob Pes.
20	Torek	Evgenij, muč.	Krašnja	Marib., šolske sestre
21	Sreda	Tomaž, apostol	Sava	Sv. Barbara v Sl. g.
22	Četrtek	Demetrij, mučenec	Ovišje	Sv. Martin p. Vurb.
23	Petek	Viktorija, dev.	Lj. Marijanišče	Sv. Peter p. Mar.
24	Sobota	† Adam in Eva	M. Loka p. Ihanu	"
25	Nedelja	Božič, Rojstvo Gosp.	Begunje, kaznilnica	Maribor, frančiš.
26	Poned.	(Štefan, prvi muč.)	Planina pri Rak.	"
27	Torek	Janez, ap. in ev.	Sinji vrh	"
28	Sreda	Nedolžni otrociči	Rateče	Kamnica
29	Četrtek	Tomaž, škof, muč.	Semič	Maribor, stolnica
30	Petek	David, kralj	Senkov turn	"
31	Sobota	Silvester, papež	Loke p. Zagorju	"

Odpustki za december 1938.

1. Četrtek, prvi dan v m. Spomin vseh rajnih iz treh redov sv. Frančiška. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. v br. cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v žup. cerkvi; 2. istim kakor 12. dan.

2. Petek, prvi v m. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. kakor večeraj; 2. čl. br. sv. S. J.; 3. vsem, ki nekoliko premisslujejo dobrotljivost sv. S. J., prejmejo spravno sv. obh. in molijo po n. sv. o.

3. Sobota, prva v m. Sv. Frančišek Ksav. P. o.: 1. vsem, ki opravijo kako nabožno vajo na č. Brezmadežni, da nekoliko zadostujejo za njej storjena razžaljenja in molijo po n. sv. o.; 2. čl. »Dejanja sv. Destinva«, če molijo za njega razširjenje.

4. Nedelja, prva v m. Čl. r. v. br. trije p. o.: 1. če v br. c. molijo po n. sv. o.; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v br. c. nekaj časa pobožno molijo pred izpost. sv. R. T. — P. o.: 1. onim, ki nosijo višnjevi škap; 2. čl. br. v. P. o. S. J.

7. Sreda, prva v m. P. o. vsem, ki opravijo kako nabožno vajo na č. sv. Jožefu, prejmejo sv. obh. in molijo po n. sv. o.

8. Četrtek, Brezmadežno spočetje Marije Dev. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. kakor 1. dan; 2. čl. br. sv. S. J. v br. c.; če te ne morejo obiskati, jim lahko spovednik naloži kako drugo dobro delo; 3. čl. br. N. Lj. G. v br. c.; 4. čl. r. v. br. v kateri koli cerkvi; 5. čl. škap.

br. karmelske M. b. v br. ali žup. c.; 6. onim, ki nosijo višnjevi škap; 7. čl. molitvenega apostolstva v javni cerkvi; 8. čl. Marijine družbe; 9. čl. Družbe kršč. družin; 10. čl. br. za duše v v.; 11. čl. Apostolstva sv. Cirila in Metoda; 12. istim kakor 12. dan. — V. o.

12. Ponedeljek, Najdenje trupla sv. Frančiška. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v žup. c., kjer ni redovne.

13. Torek, Bl. Janez Marinonij. P. o. onim, ki nosijo višnjevi škap.

15. Četrtek, Osmina Brezmad. spočetja M. D. P. o. istim kakor 12. dan.

21. Sreda, Sv. Tomaž. P. o. čl. družbe sv. Petra Klav., če molijo za razširjenje sv. vere ter opravijo navadne pogoje.

25. Nedelja, zadnja v m. Božič. P. o.: 1. čl. br. N. Lj. G. v br. c.; 2. čl. škap. br. karmelske M. b. v br. ali žup. c.; 3. onim, ki nosijo višnjevi škap; 4. čl. Marijine družbe; 5. čl. Družbe kršč. družin; 6. čl. br. sv. Družine; 7. čl. br. za duše v v. — V. o. — Odpustke rimskih postajnih cerkvah morejo zadobiti vsi tisti, ki so navedeni na ovitku letošnje aprilove št. »Bogoljubu«. Dalje p. o. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno odmolijo sv. r. v.

27. Torek, Sv. Janez Ev. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. kakor 1. dan; 2. čl. br. sv. S. J. kakor 8. dan; 3. čl. družbe sv. Petra Klav. kakor 21. dan.

Dobre knjige.

Slomšekov rodovnik. Sestavil Maks Goričar. Tiskala in založila tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Str. 40. Cena 10 din.

Ta rodovnik obsega vse Slomšekove prednike do konca 17. stoletja po očetovi strani, po materini pa do srede 18. stoletja. Uvodne besede je spisal zgodovinar prelat dr. Kovačič. Vsi, ki se zanimajo za našega svetniškega škofa, bodo to knjižico z veseljem prebirali.

»Zdrava Marija.« Prav posebno ljubka knjižica s prelepimi slikami iz monakovske »ars sacra«, ki predočuje molitev »Zdrava Marija!«. Besedilo (vezana beseda) je sestavil prof. dr. Fr. Sušnik. Cena 17 din. Kar iskreno priporočamo. Naroča se: »Tiskarna sv. Cirila« v Mariboru. — Istotam je natisnjena in se prodaja enaka knjižica, ki ima naslov

Rožni venec. Slike so povzete iz znane knjige (»Ars sacra«) »Das Leben Jesu« in »Das Leben Maria«. To je res krasno darilce za vsakogar, ne samo za mladino. Besedilo za vsako skrivnost in za vsako sliko je zložil dr. Fr. Sušnik. Cena 19 din.

Sejavec. Nedeljsko branje, pouk, legende, zgodovina.) Dotiskan je že 9. zvezek te lahko umljive, poučne zbirke. Obseg 275 strani. Cena nevezanega sešitka 16 din. Ta in vsi prejšnji zvezki se lahko naroče v Jugosl. knjigarni v Ljubljani.

To in ono.

Tožiti o pokvarjenosti in pohujšanju — nič ne pomaga; treba je prave in dobre vzgoje, zadostnega pouka. Glavno pa je, da se prepreči ljuljka, ki jo 'sejejo brezverski ljudje vsepovsod, če se jim ne gleda na prste. V Belgiji so oblasti budne in skušajo pohujšanju zapreti pot. Osrednja vlada je naročila vsem vladnim predsednikom belgijskih provinc, naj bodo pozorni na vse izložbe in lokale, kjer prodajajo nenravne spise in knjige. Krajni

državni uradniki so zdaj dobili poziv, naj vse tozadevne trgovine in časopisne kioske pregledajo in preiščejo ter razpečavanje nenravnih tiskovin prepovedo. Železniška in poštna uprava ima seznam spisov, ki jih železnice in pošte ne smejo prevažati. — Tako naj bi se ravnalo povsod. Pajka je treba ugonobiti in ne le pajčevine ometati.

Zahvale in prošnje.

Neimenovana članica M. dr. V Sostrem se zahvaljuje Mariji Pomočnici, sv. Jožefu in vsem svetim božjim za večkratno uslišanje. Priporoča se v molitev zlasti redovnim osebam v težkih zadevah. — E. A. † R. se priporoča † misijon. I. K. Knoblehharju za rešitev v težki pravni stvari in mučnem položaju.

Iskre.

Vera v trpljenje: Ta ima živo vero v živega Boga, ki se tudi ob urah trpljenja veselo ozira k nebeškemu Očetu in se ga oklepa tem bolj, čim bolj trpljenje pritiska. Človek z živo vero govori poln zaupanja: Dobri Bog ve zame in me vidi; kako bi mogel biti malodušen! Dobri Bog čuva in skrbi zame in me nosi v naročju: kako bi omahoval!?

*

Božji previdnosti moramo vse prepustiti, saj Bog bolje ve kot mi, kaj nam je v prid in zveličanje. Bog svojih nikoli ne spusti izpred oči; išče pa vse priložnosti, da svoje nase pritegne — včasih z radostmi, včasih pa s križi. (P. Lacordaire.)

Slovenski dom

je naš ceneni popoldnevnik. Izhaja vsak delavnik ob 12 in stane mesečno samo Din 12.—.

Ljubljana
Komenskega ul. 4
Telefon št. 3623

Dr. Frane Dergane
šef-prim.kir.odd.v p
Ordinira: 11.—1

LJUDSKA POSOJILNICA v Ljubljani

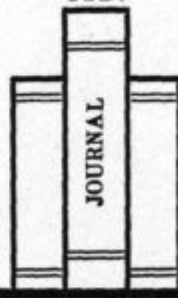
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta št. 6
v lastni palači

obrestuje hranilne vloge najugodnejše.

Nove in stare vloge, ki so v celoti vsak čas razpoložljive,
obrestuje po 4%, proti odpovedi do 5%.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAB

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA ŠT. 6/II

Za dež in blato

15

48322-646
Otroški gumijasti čevlji, praktični za tolarje. Podloženi s toplim flanelom.

29

78155-657
Damske gum. galoše s polvisoko peto. Pojčane na vrhovih in robu, čuvajo obutev od vlage.

79

4767-67711
Čevlji za delavca in poljedelca iz močnega kravjega usnja z neprodinim gumijastim podplatom. Namerjeni so za štrpac, imajo široko obliko in se v njih zelo udobno hodi.

39

98991-693
Otroški gum. škornji podloženi s flanelom. V največjem snegu in blatu, ostane v njih noga suha, ker guma ne propušta vode.

29

38325-611
Ženski gumijasti polčevlji. Za dež in blato, Vam služijo najbolje.

LUKSUZNI
LAKIRANI
ALI
POJAČANI
DELAVSKI

7

K vsakim moškim čevljam in škornj kupite tudi močne nogavice "EKONOM" po Din 7.-

Din 79

97977-676
Delavec, ki opravlja delo na polju, v gozdu ali po kanalih, ne more biti brez škornjev. K njim kupite nate tople volnene nogavice.

Wellington

Tople zimske moške nogavice
Din 15.- ženske Din 12.-
otroške Din 7.- 9.- 10.-

Bata